Проєкт підтримки Дія Швеція Sverige UNDP

Методичні рекомендації для комплексного аудиту відповідності державних вебсайтів затвердженим вимогам цифрової доступності

Зміст

Вступ 9

Про методичні рекомендації 10

Призначення методичних рекомендацій 10

Версії методичних рекомендацій 10

Винятки та обмеження методичних рекомендацій 10

Критерії, не включені до методичних рекомендацій 10

Рекомендації щодо проведення аудиту 11

Рекомендована експертиза 11

Основні етапи процесу проведення аудиту 12

Етап 1. Визначення обсягу оцінювання 12

Етап 2. Огляд вебсайту 13

Етап 3. Складання репрезентативного зразка 13

Етап 4. Перевірка вебсайту за всіма застосовними критеріями 14

Етап 5. Звітування про результати 14

Рекомендовані платформи для тестування 15

Рекомендовані інструменти для проведення аудиту 15

Критерії оцінки та тести 15

Критерій 5.2 Активація функцій доступності 16

Тест 5.2 Якщо надаються функції доступності, чи можливо активувати ці функції доступним методом? 16

Критерій 5.3 Біометричні дані 16

Тест 5.3-A Якщо для ідентифікації використовуються біологічні характеристики користувача, чи можна використати для ідентифікації користувача більше ніж один засіб? 16

Тест 5.3-B Якщо для керування вебсайтом застосовуються біологічні характеристики користувача, чи можна використати для керування більше ніж один засіб? 17

Критерій 5.4 Збереження інформації про доступність під час конвертування даних 17

Тест 5.4 Якщо вебсайт перетворює цифрові формати, чи зберігається під час конвертації інформація про доступність? 17

Критерій 9.1.1.1 Нетекстовий вміст 17

Тест 9.1.1.1-A Чи мають зображення відповідні текстові альтернативи? 18

Тест 9.1.1.1-B Чи кожне зображення CAPTCHA має альтернативний текст? 19

Тест 9.1.1.1-C Якщо використовується CAPTCHA, чи має вона альтернативу для користувачів з порушеннями зору, незрячих та з порушеннями слуху? 19

Тест 9.1.1.1-D Чи є відповідна альтернатива для кожного криптографічного контенту (ASCII-арт, емодзі, криптографічний синтаксис)? 20

Критерій 9.1.2.1 Лише аудіо та лише відеовміст (у записі) 20

Тест 9.1.2.1-A Для попередньо записаних аудіоматеріалів: чи надається еквівалентне текстове розшифрування? 20

Тест 9.1.2.1-B Попередньо записані відеоматеріали без аудіо: чи надається текстове розшифрування або аудіодоріжка, яка надає еквівалентну інформацію? 21
Критерій 9.1.2.2 Супровідні написи (у записі) 21
Тест 9.1.2.2 Попередньо записане відео з аудіо: чи надаються субтитри до всього вмісту? 21
Критерій 9.1.2.3 Аудіоопис або альтернативні версії мультимедійних матеріалів (у записі) 22
Тест 9.1.2.3 Попередньо записане відео (з аудіо або без нього): чи надається текстове розшифрування або аудіоопис? 22
Критерій 9.1.2.4 Супровідні написи (в режимі реального часу) 22
Тест 9.1.2.4 Відеовміст зі звуком у режимі реального часу: чи надаються субтитри до всього контенту? 22
Критерій 9.1.2.5 Аудіоопис (у записі) 23
Тест 9.1.2.5 Попередньо записане відео (з аудіо або без нього): чи надається аудіоопис? 23
Критерій 9.1.3.1 Інформація та взаємозв'язки 24
Тест 9.1.3.1-A Чи згруповані елементи форми там, де це необхідно? 24
Тест 9.1.3.1-B Чи чітко визначені обов'язкові поля введення? 24
Тест 9.1.3.1-C Чи позначені заголовки за допомогою належного використання тегів заголовків? 25
Тест 9.1.3.1-D Чи має документ семантичну структуру? 26
Тест 9.1.3.1-E Чи коректна структура таблиць? 26
Тест 9.1.3.1-F Чи зберігається інформативний вміст після вимкнення CSS? 28
Критерій 9.1.3.2 Значуща послідовність 28
Тест 9.1.3.2-A Чи залишається вміст зрозумілим після вимкнення CSS? 28
Тест 9.1.3.2-B Чи вказуються зміни в порядку читання? 29
Критерій 9.1.3.3 Сенсорні характеристики 29
Тест 9.1.3.3 Чи передається інформація користувачеві за допомогою інших засобів, окрім сенсорних характеристик? 29
Критерій 9.1.3.4 Орієнтація 30
Тест 9.1.3.4 Чи показується вміст незалежно від орієнтації екрана (книжкової чи альбомної)? 30
Критерій 9.1.3.5 Призначення полів уведення 30
Тест 9.1.3.5 Чи наявний атрибут `autocomplete` у полях введення, призначених для персональної інформації про користувача? 30
Критерій 9.1.4.1 Застосування кольору 31
Тест 9.1.4.1 Чи передається інформація користувачеві за допомогою інших засобів, окрім кольору? 31
Критерій 9.1.4.2 Керування звуком 31
Тест 9.1.4.2 Якщо якийсь звук відтворюється автоматично понад 3 секунди, чи має користувач механізм, щоб ним керувати? 32
Критерій 9.1.4.3 Контраст (мінімальні вимоги) 32
Тест 9.1.4.3-A Чи достатній контраст між кольором тексту та кольором тла? 32

Тест 9.1.4.3-B Чи достатній контраст між кольором тексту та кольором тла, якщо текст вбудовано у зображення чи тло неоднорідне? 33
Тест 9.1.4.3-C Для кожного тексту, колір якого визначається властивістю CSS `color`, чи заповнена також властивість `background-color` і навпаки? 33
Критерій 9.1.4.4 Зміна розміру тексту 34
Тест 9.1.4.4 Чи залишається текст читабельним при збільшенні розміру символів до 200%? 34
Критерій 9.1.4.5 Зображення тексту 35
Тест 9.1.4.5 Переконайтеся, що жодне зображення не містить тексту, який можна було б відформатувати за допомогою стилів CSS. 35
Критерій 9.1.4.10 Прокрутка в кількох напрямках 35
Тест 9.1.4.10 Чи завжди відсутня горизонтальна смуга прокрутки у вікні браузера, яке зменшено до ширини 320px? 35
Критерій 9.1.4.11 Контраст нетекстових елементів 36
Тест 9.1.4.11 Чи достатній контраст між кольорами в компонентах інтерфейсу або графічних елементах, які передають інформацію? 36
Критерій 9.1.4.12 Міжрядковий інтервал 37
Тест 9.1.4.12 Чи може користувач змінити властивості інтервалів між текстами без втрати вмісту або функціональності? 37
Критерій 9.1.4.13 Вміст під час наведення курсора чи встановлення фокуса 38
Тест 9.1.4.13 Чи може користувач керувати вмістом, який з'являється при фокусуванні або наведенні курсора на компонент інтерфейсу (наприклад, підказка)? 38
Критерій 9.2.1.1 Клавіатура 39
Тест 9.2.1.1 Чи весь функціонал вмісту сторінки доступний через клавіатурний інтерфейс? 39
Критерій 9.2.1.2 Повне керування з клавіатури 39
Тест 9.2.1.2 Сторінка не містить клавіатурних пасток? 39
Критерій 9.2.1.4 Клавіші для швидких дій 40
Тест 9.2.1.4 Якщо доступна клавіша швидких дій з однієї клавіші, чи відповідає вона одній з нижченаведених умов? 40
Критерій 9.2.2.1 Налаштування часу 41
Тест 9.2.2.1 Чи може користувач керувати обмеженнями часу? 41
Критерій 9.2.2.2 Пауза, Зупинення, Приховування 41
Тест 9.2.2.2 Якщо вміст на сторінці рухається, прокручується, блимає або оновлюється, триває понад 5 секунд і запускається автоматично, чи є у користувача можливість зупинити, призупинити, приховати або змінити частоту оновлення цього вмісту? 41
Критерій 9.2.3.1 Обмеження на три чи менше спалахи 42
Тест 9.2.3.1 Не повинно бути блимання або спалаху зі швидкістю 3 в секунду або більше на площі, яка дорівнює або перевищує `21 824 px²`. 42
Критерій 9.2.4.1 Пропускання блоків 42
Тест 9.2.4.1 Чи є механізм навігації всередині сторінки? 42

Критерій 9.2.4.2 Заголовок сторінки 43
Тест 9.2.4.2 Чи має сторінка відповідний мета-заголовок? 43
Критерій 9.2.4.3 Порядок переміщення фокуса 44
Тест 9.2.4.3 Чи є порядок фокусування компонентів логічним і послідовним? 44
Критерій 9.2.4.4 Призначення посилання (в контексті) 44
Тест 9.2.4.4 Чи зрозумілий текст кожного посилання, принаймні, якщо користувач бере до уваги його контекст? 44
Критерій 9.2.4.5 Різні способи пошуку 45
Тест 9.2.4.5 Чи має веб-сайт щонайменше 2 способи навігації? 45
Критерій 9.2.4.6 Заголовки та маркування 46
Тест 9.2.4.6-A Чи всі мітки полів вводу відповідні? 46
Тест 9.2.4.6-B Чи структурована інформація за допомогою відповідних заголовків? 46
Тест 9.2.4.6-C Чи кожна кнопка має відповідну мітку? 47
Критерій 9.2.4.7 Видимий фокус 47
Тест 9.2.4.7 Чи є видимий індикатор фокусування при отриманні фокуса? 47
Критерій 9.2.4.9 Призначення посилання (лише посилання) 48
Тест 9.2.4.9 Чи текст кожного посилання є зрозумілим поза контекстом? 48
Критерій 9.2.4.10 Заголовки розділів 48
Тест 9.2.4.10 Чи присутні заголовки відповідних рівнів для впорядкування вмісту? 48
Критерій 9.2.5.1 Керування жестами 48
Тест 9.2.5.1 Чи є альтернатива багатоточковим жестам або жестам на основі траєкторії, якими можна керувати за допомогою одного вказівника без жесту на основі траєкторії? 49
Критерій 9.2.5.2 Скасування дій курсором 49
Тест 9.2.5.2 Чи можна скасувати помилкове натискання (або дотик)? 49
Критерій 9.2.5.3 Маркування в назві елемента 50
Тест 9.2.5.3 Чи містить доступна назва компонентів інтерфейсу принаймні мітку, видиму на екрані? 50
Критерій 9.2.5.4 Керування рухом 51
Тест 9.2.5.4 Чи є альтернатива для дій, що викликаються рухом пристрою або користувача? 51
Критерій 9.3.1.1 Мова сторінки 51
Тест 9.3.1.1 Чи визначено основну мову і чи відповідає вона основній мові документа? 51
Критерій 9.3.1.2 Мова частин вмісту 52
Тест 9.3.1.2 Чи чітко визначені зміни мови? 52
Критерій 9.3.2.1 У фокусі 52
Тест 9.3.2.1 Чи може користувач контролювати зміну контексту під час навігації за допомогою клавіатури або миші? 53
Критерій 9.3.2.2 Під час введення 54
Тест 9.3.2.2 Чи має користувач контроль над змінами контексту при зміні параметрів? 54

Критерій 9.3.2.3 Узгоджена навігація 54
Тест 9.3.2.3 Чи розташовуються елементи, які повторюються на інших сторінках сайту (механізми навігації, компоненти, групування), в однаковому відносному порядку? 55
Критерій 9.3.2.4 Узгоджене розпізнавання 55
Тест 9.3.2.4 Чи узгоджуються мітки інтерактивних компонентів з іншими сторінками сайту? 55
Критерій 9.3.3.1 Виявлення помилок 55
Тест 9.3.3.1-A Чи ідентифіковано помилкові поля? 56
Тест 9.3.3.1-B Чи повідомлення про помилку чіткі? 56
Критерій 9.3.3.2 Маркування або інструкції 57
Тест 9.3.3.2-A Чи має кожне поле введення у формі видиму мітку? 57
Тест 9.3.3.2-B Чи чітко повідомляється користувачеві очікуваний формат даних для полів введення, які вимагають певного формату даних? 57
Критерій 9.3.3.3 Підказування в разі помилок 58
Тест 9.3.3.3 Якщо виявлено помилку, чи отримує користувач пропозицію щодо її виправлення? 58
Критерій 9.3.3.4 Недопущення помилок (юридичних, фінансових, під час уведення даних) 58
Тест 9.3.3.4 Чи має користувач можливість контролювати свої дані в кожній формі, що вимагає надання чутливих або персональних даних? 58
Критерій 9.4.1.1 Синтаксис 59
Тест 9.4.1.1 Чи правильний джерельний код? 59
Критерій 9.4.1.2 Назва, роль, значення 60
Тест 9.4.1.2-A Чи має кожне поле форми доступне ім’я? 60
Тест 9.4.1.2-B Чи кожен фрейм має відповідну назву? 61
Тест 9.4.1.2-C Чи всі компоненти користувацького інтерфейсу (вбудовані або власні елементи керування) сумісні з допоміжними технологіями? 62
Критерій 9.4.1.3 Повідомлення про статус 62
Тест 9.4.1.3 Чи правильно показуються повідомлення про статус? 63
9.5 Критерії успіху WCAG 2.1 рівня AAA (не обов'язково) 63
Тест 9.5-A Чи зрозуміле формулювання кожного посилання для відкриття/завантаження документа? 64
Тест 9.5-B Чи отримує користувач сповіщення про відкриття нового вікна? 64
Тест 9.5-C Чи послідовна загальна семантична структура? 64
Тест 9.5-D Чи є посилання для пропуску повторюваного вмісту? 65
Тест 9.5-E Чи доступна інформація про місцезнаходження користувача в межах набору сторінок? 65
Тест 9.5-F Чи мають зони, доступні для натискань, достатній розмір? 65
Критерій 11.7 Налаштування користувача 66
Тест 11.7 Чи підлаштовується вебсайт під налаштування користувача на рівні платформи? 66

Критерій 12.1.1 Функції доступності та сумісності 66
Тест 12.1.1 Чи надається документація про продукт, яка містить перелік і пояснення щодо застосування функцій доступності та сумісності вебсайту? 66
Критерій 12.1.2 Доступність документації 67
Тест 12.1.2 Якщо на сайті надається документація про продукт в електронному форматі, чи відповідає вона вимогам доступності? 67
Критерій 12.2.2 Інформація про функції доступності та сумісності 67
Тест 12.2.2 Якщо на вебсайті є служба підтримки користувачів, чи надає вона інформацію про функції доступності та сумісності вебсайту? 67
Критерій 12.2.3 Ефективна комунікація 68
Тест 12.2.3 Якщо на вебсайті є служба підтримки користувачів, чи задовольняє вона комунікаційні потреби користувачів з інвалідністю? 68
Критерій 12.2.4 Доступність документації 68
Тест 12.2.4 Якщо служби підтримки користувачів ІКТ надають документацію в електронному форматі, чи відповідає ця інформація вимогам доступності? 68

Методичні рекомендації підготовлено в межах проєкту «Цифрові, інклюзивні, доступні: підтримка цифровізації державних послуг в Україні», що реалізується Програмою розвитку ООН в Україні у партнерстві з Міністерством цифрової трансформації України за підтримки Швеції. Думки, висновки або рекомендації, викладені в цьому документі, належать автору і не обов'язково відображають погляди Програми розвитку ООН, Уряду Швеції та/або Міністерства цифрової трансформації України.

Автор методичних рекомендацій: Дмитро Попов — консультант із питань цифрової доступності в ПРООН в Україні, директор ТОВ "Лабораторія цифрової доступності", експерт із цифрової доступності в ПОГ «Ресурсний Центр «Безбар'єрна Україна», ГС ВГО «Національна Асамблея людей з інвалідністю України», сертифікований спеціаліст Міжнародної асоціації фахівців з вебдоступності (IAAP WAS), член Ради з питань цифрової доступності для осіб з інвалідністю при Міністерстві цифрової трансформації України.

Київ – 2024

Вступ

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання доступності інформаційно-комунікаційних систем та документів в електронній формі» № 757 від 21 липня 2023 р., вебсайти та мобільні застосунки органів виконавчої влади повинні відповідати вимогам **ДСТУ EN 301 549:2022 «Інформаційні технології. Вимоги щодо доступності продуктів та послуг ІКТ»** (далі - ДСТУ EN 301 549:2022), який встановлює вимоги доступності для вебсайтів, мобільних застосунків та інших інформаційно-комунікаційних технологій. Цей стандарт має на меті забезпечити доступність цифрових ресурсів для всіх користувачів, зокрема і для людей із сенсорними, руховими та когнітивними порушеннями.

Ці методичні рекомендації спрямовані на забезпечення уніфікованого підходу до оцінки відповідності вебсайтів органів державної влади вимогам ДСТУ EN 301 549:2022. Методичні рекомендації передбачають, що незалежно від досвіду аудиторів та використовуваних інструментів, результати оцінки будуть консистентними та об'єктивними. Це забезпечує необхідну основу для підвищення рівня доступності державних вебресурсів, що є важливим кроком до реалізації принципів рівності та інклюзивності в цифровому просторі.

Оскільки більшість застосовних до вебсайтів вимог ДСТУ EN 301 549:2022 базуються на критеріях успішності Настанов з доступності вебвмісту (WCAG) 2.1 рівнів A та AA, структура цих методичних рекомендацій побудована на п’ятьох кроках, передбачених WCAG-EM. Вони охоплюють складення репрезентативної вибірки сторінок для аналізу, оцінку кожного критерію успішності WCAG 2.1 (A та AA - відповідно до ДСТУ) та надання докладних рекомендацій щодо усунення виявлених недоліків. Деякі пояснення та інтерпретації вимог WCAG базуються на рекомендаціях з вебдоступності ресурсу Orange Web Accessibility Guidelines.

Методичні рекомендації також виконують навчальну функцію, оскільки надають детальний опис вимог, покрокові тестові процедури та опис деяких типових порушень, що забезпечує глибоке розуміння проблем доступності та сприяє розробці ефективних рішень для їх усунення, враховуючи найкращі практики впровадження вебдоступності.

Таким чином, використання цих методичних рекомендацій дозволить органам державної влади гарантувати відповідність їхніх вебресурсів вимогам ДСТУ EN 301 549:2022 “Інформаційні технології. Вимоги щодо доступності продуктів та послуг ІКТ” та фактичну доступність цифрових послуг та інформації для всіх користувачів, підтримуючи таким чином високий рівень інформаційної відкритості та прозорості діяльності органів влади.

Про методичні рекомендації

Призначення методичних рекомендацій

Методичні рекомендації може бути застосовані усіма, хто здійснює комплексний аудит відповідності вебсайтів стандарту ДСТУ EN 301 549:2022, включно з фахівцями з контролю якості, розробниками та дизайнерами, що працюють у державних органах України.

Версії методичних рекомендацій

Поточна версія 1.0 від 1 вересня 2024 р.

Оскільки законодавство щодо доступності в Україні може бути оновлено, а також інтерпретації WCAG розвиваються та з’являються нові сценарії вмісту, очікується, що цей документ буде періодично оновлюватися.

Винятки та обмеження методичних рекомендацій

Методика не надає тести для деяких критеріїв ДСТУ EN 301 549:2022, які, хоча й за певних умов можуть бути застосовними для вебсайтів, насправді майже ніколи не застосовуються до вебсайтів органів державної влади через відсутність певних функцій на таких вебсайтах.

Цей розділ надає перелік критеріїв, застосовних до вебсайтів за певних умов, але не включених до цих методичних рекомендацій.

Критерії, не включені до методичних рекомендацій

Критерії розділу 6 “ІКТ з двостороннім голосовим зв'язком”

Хоча згідно з таблицею А1 Додатку А до ДСТУ EN 301 549:2022 критерії розділу 6 застосовуються до вебсайтів, ми не очікуємо, що сайти державних органів матимуть функції двостороннього голосового зв'язку, тому оцінка відповідності критеріям розділу 6 не передбачена цією методикою. Результат для всіх критеріїв розділу 6 повинен бути встановлений як "Не застосовується". Однак, якщо вебсайт має функції двостороннього зв'язку, ця методика не може бути використана для оцінки його відповідності ДСТУ EN 301 549:2022 “Інформаційні технології. Вимоги щодо доступності продуктів та послуг ІКТ”.

Критерії розділу 7 “ІКТ з функціями відео”

Критерії розділу 7 застосовуються до медіаплеєрів, а не самого медіаконтенту. Враховуючи те, що на переважній більшості сайтів органів влади використовується програвач YouTube, а не власний програвач, оцінка таких вебсайтів за цими критеріями вважаємо недоцільною. Якщо в обраному зразку є відео, статус за критеріями розділу 7 може бути встановлений як "Не оцінено".

Оцінка медіавмісту проводиться за критеріями 9.1.2.1 - 9.1.2.5, тести для яких надані в цій методиці.

Критерії розділу 10 “Не-вебдокументи”

Критерії розділу 10 застосовуються до документів, які можна завантажити з вебсторінки, наприклад, у форматі PDF або DOCX. Відповідність критеріям 10.1 – 10.4 еквівалентна відповідності всім критеріям WCAG 2.1 рівня AA (критерії з номерами 9.x), окрім наступних:

- 1.2.4 Супровідні написи (в режимі реального часу) (субтитри в режимі реального часу є винятком відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 757 від 21 липня 2023 р. «Деякі питання доступності інформаційно-комунікаційних систем та документів в електронній формі»);
- 2.4.1 Пропускання блоків;
- 2.4.5 Різні способи пошуку;
- 3.2.3 Узгоджена навігація;
- 3.2.4 Узгоджене розпізнавання;

Для оцінки відповідності вебсайту критеріям розділу 10 застосовуйте ті ж самі вимоги, що й для критеріїв розділу 9, враховуючи відмінності документів від вебвмісту.

Критерій 11.8 Засоби розроблення авторського вмісту

Ми не очікуємо, що вебсайти органів державної влади пропонуватимуть інструменти для публікації вмісту користувачами, тому не додаємо тести для критерію 11.8 у цих методичних рекомендаціях. Зазвичай матеріали на зазначених вебсайтах додають адміністратори, використовуючи адміністративну панель, тестування якої не передбачено цією методикою.

Рекомендації щодо проведення аудиту

Рекомендована експертиза

Очікується, що оцінювачі, які використовують ці методичні рекомендації мають розуміння основ вебдизайну та веброзробки, на базовому рівні розуміють принцип роботи допоміжних технологій (зокрема скрінрідерів) та уявляють, як люди з різними сенсорними, руховими та когнітивними порушеннями використовують вебсайти. Це включає розуміння вебтехнологій (HTML, CSS, JavaScript); бар'єрів доступності, з якими стикаються люди з інвалідністю; допоміжних технологій та адаптивних підходів, які використовують люди з інвалідністю.

Наведена нижче інформація є важливою для використання цих методичних рекомендацій. Очікується, що оцінювачі, які використовують цю методику, будуть добре знайомі з усіма зазначеними ресурсами:

- Настанови з доступності вебвмісту (WCAG) 2.1;
- Прості перевірки - перший огляд веб-доступності;
- Використання спільного досвіду для оцінки вебдоступності.

Основні етапи процесу проведення аудиту

Як передбачено методикою оцінки відповідності WCAG (WCAG EM), процес оцінки може складатися з таких етапів:

1. Визначення обсягу оцінювання: визначення критеріїв, які застосовуються до вебсайту;

2. Огляд вебсайту: визначення основних функцій вебсайту;

3. Складання репрезентативного зразка: вибір сторінок вебсайту для подальшої оцінки;

4. Перевірка вебсайту за всіма застосовними критеріями: безпосередньо тестування вебсайту на доступність;

5. Звітування про результати: підготовка звіту з переліком виявлених проблем та рекомендованих дій по їх усуненню.

Етапи не обов'язково є послідовними. Також точна послідовність виконання тестів, які виконуються на 4-му етапі оцінювання, залежить від типу вебсайту, мети оцінювання та процесу, який використовує оцінювач. Деякі тести можуть збігатися або виконуватися паралельно.

Етап 1. Визначення обсягу оцінювання

ДСТУ EN 301 549:2022 «Інформаційні технології. Вимоги щодо доступності продуктів та послуг ІКТ» охоплює вимоги Настанов з доступності вебконтенту (WCAG) версії 2.1 на рівні АА. **Проте важливо підкреслити, що ДСТУ містить додаткові вимоги, які не належать до WCAG 2.1.** Тож, відповідність усім критеріям успішності WCAG 2.1 не завжди є достатньою для підтвердження відповідності стандарту ДСТУ EN 301 549:2022.

Оцінити, чи відповідає вебсайт або мобільний застосунок стандарту, означає перевірити його за всіма критеріями, які до нього можна застосувати. Перелік критеріїв для оцінки вебсайтів подано у таблиці А1 додатку А до ДСТУ EN 301 549:2022. Відповідно до цієї таблиці, до вебсайтів можуть бути застосовані всі критерії розділу 9, які є повними відповідниками критеріїв успішності WCAG 2.1 на рівні АА, а також інші критерії, що застосовуються за певних умов.

Для визначення застосовності критеріїв ДСТУ EN 301 549:2022 до вашого ресурсу, проаналізуйте функціонал і контент, відповідаючи на наступні запитання:

- Чи присутні на вебсайті спеціальні функції доступності (наприклад, кнопки для збільшення контрасту чи розміру шрифту) та електронна допоміжна документація для них? Якщо так, застосовується критерій 5.2; якщо ні, критерій 5.2 не застосовується.
- Чи є елементи контенту, доступ до яких вимагає біометричних даних? Якщо так, застосовується критерій 5.3; якщо ні, критерій 5.3 не застосовується.
- Чи перетворює сайт інформацію в інші формати (наприклад, з HTML у PDF)? Якщо так, критерій 5.4 застосовується; якщо ні, критерій 5.4 не застосовується.
- Чи містить вебсайт відео, і який медіаплеєр використовується? Якщо використовується власний медіаплеєр, а не медіаплеєр стороннього сервісу, як-от YouTube, вебсайт потребуватиме оцінку за критеріями розділу 7, тому ця методика не може застосовуватися (див. розділ «Винятки та обмеження цієї методики»);

- Чи передає, перетворює або записує вебсайт відео (наприклад, як Zoom, Google Meet тощо)? Функції двостороннього зв'язку зазвичай не очікуються на вебсайтах державних органів, тому критерії розділу 6 не включені до методичних рекомендацій.
- Чи має сайт функції створення контенту (наприклад, створення вебсторінок, публікація статей користувачами, створення документів тощо)? Очікується, що вебсайти органів влади не мають таких функцій, тому тестові процедури для критерію 11.8 не включені до методики.
- Яка електронна допоміжна документація доступна на сайті? Чи надаються послуги підтримки? Відповіді на ці питання визначають можливість застосування критеріїв розділу 12.

Інші критерії застосовуються безумовно.

Етап 2. Огляд вебсайту

На цьому етапі необхідно ретельно переглянути вебсайт та визначити, які він має розділи та які послуги надаються. Ця інформація буде необхідна на наступному кроці.

Під час комплексної оцінки повинні бути перевірені всі шляхи користувача у вибірці; протестована взаємодія з формами, елементами керування інтерфейсом і діалоговими вікнами, підтвердженнями для введення даних, повідомленнями про помилки та з іншими інтерактивними функціями, коли це можливо; повинна бути досліджена робота вебсайту за умови застосування різних налаштувань та параметрів.

Етап 3. Складання репрезентативного зразка

У вибірку повинні бути включені такі сторінки та документи (якщо вони є):

1) домашня сторінка, сторінка авторизації, карта сайту, контакти, довідкова та юридична інформація;

2) принаймні одна релевантна сторінка для кожного типу послуги, що надається вебсайтом, і для будь-якого іншого основного використання вебсайту, включно із функцією пошуку;

3) сторінки, що містять декларацію або політику доступності та механізм зв’язку (за наявності);

4) приклади сторінок, які суттєво відрізняються або представляють інший тип вмісту;

5) принаймні один відповідний документ для завантаження, якщо це можливо, для кожного типу послуги, що надається вебсайтом, і будь-якого іншого основного використання вебсайту;

6) будь-яка інша сторінка, яку оцінювачі вважають актуальною;

7) випадково відібрані сторінки, які представляють принаймні 10% вибірки, описаної в пунктах 1) – 7).

Примітка. Якщо будь-яка зі сторінок вибірки містить етапи процесу, усі етапи процесу повинні також бути перевірені.

Етап 4. Перевірка вебсайту за всіма застосовними критеріями

Це основний етап тестування. На цьому етапі перевірте кожну сторінку, обрану на етапі 3, за всіма критеріями, визначеними на етапі 1. Перелік тестів подано у розділі «Критерії оцінки та тести». Кожен критерій ділиться на один або декілька тестів. Успішне проходження усіх тестів за критерієм свідчить про відповідність вебсайту цьому критерію.

Етап 5. Звітування про результати

За результатом тестування кожного критерію визначте для нього результат оцінки:

- Відповідає – всі тести для перевірки цього критерія пройдені;
- Не відповідає – один або декілька тестів для перевірки цього критерію не пройдено, оскільки виявлено помилки;
- Не застосовується – критерій визначено як незастосовний на першому етапі аудиту або на 4 етапі було встановлено, що відповідний контент на вебсайті відсутній;
- Не оцінено – критерій не оцінено через обмеження цієї методики або через брак експертизи (потребує додаткового залучення фахівців).

Для кожного критерія зі статусом «Не відповідає» надайте перелік виявлених помилок.

Для кожної помилки (невідповідності) зазначте:

- Короткий опис (заголовок);
- Детальний опис;
- Код, селектор, знімок екрана або відео – для ідентифікації елемента, який має помилку;
- URL сторінки або опис кроку у процесі, де виявлена помилка;
- Номер критерію, який порушує помилка;
- Рекомендовані дії та технічне рішення для усунення проблеми.

Для деяких тестів цієї методики надається перелік типових помилок. Використовуйте ці приклади під час документування.

Якщо можете, вкажіть також ступень впливу помилки на користувача, де 1 – найбільш критичні проблеми і 3 – найменш критичні. Ви можете також використовувати власну систему позначення критичності, про що вкажіть у звіті.

Для звітування ви можете використовувати шаблон звіту, який надається у додатку 2 до цієї методики або власний шаблон.

Рекомендовані платформи для тестування

ПК:

- ОС: Windows

- Браузер: Chrome (остання версія)

- Програма зчитування з екрана (скрінрідер): NVDA (остання версія)

Мобільна платформа:

- ОС: iOS (остання версія)

- Браузер: Safari

- Програма зчитування з екрана (скрінрідер): VoiceOver

Рекомендовані інструменти для проведення аудиту

Ці методичні рекомендації розроблені таким чином, щоб результати аудиту не залежали від конкретного інструменту оцінки вебдоступності, веббраузера та іншого програмного забезпечення, однак для зручності оцінювачів нижче наведено перелік рекомендованих інструментів.

Хоча більшість перевірок доступності не є повністю автоматизованими, інструменти оцінки можуть значно допомогти оцінювачам під час процесу оцінки та сприяти більш ефективній оцінці. Наприклад, деякі інструменти оцінки вебдоступності можуть сканувати цілі вебсайти, щоб допомогти визначити пріоритетні сторінки для оцінки вручну. Інструменти також можуть допомогти під час ручної (людської) оцінки доступності.

Перелік рекомендованих інструментів

- Accessibility Insights for web - безкоштовний інструмент для автоматизованого і ручного тестування доступності вебсторінок. Інструмент надається як розширення для браузерів Google Chrome і Microsoft Edge.
- WAVE – один з найбільш популярних інструментів для автоматизованого тестування, який може також використовуватися для перевірки структури сторінки вручну. Інструмент надається як вебзастосунок і як розширення для браузерів.
- Purple HATS - програма для автоматизованого тестування всього сайту.
- Букмарклети для тестування доступності від Пола Дж. Адама - букмарклети для перевірки доступності (для виділення ролей, станів і властивостей елементів доступності на вебсторінці).

Критерії оцінки та тести

У цьому розділі надано перелік всіх критеріїв ДСТУ EN 301 549:2022 “Інформаційні технології. Вимоги щодо доступності продуктів та послуг ІКТ”, застосовних до вебсайтів, з деякими

винятками (див. підрозділ «Винятки та обмеження цих методичних рекомендацій» розділу «Про методичні рекомендації») та тестів, необхідних для перевірки відповідності цих критеріїв. Кожен критерій містить один або декілька тестів. Якщо критерій має декілька тестів, вони мають додаткові позначення літерою (наприклад, A, B тощо). Успішне проходження усіх тестів за критерієм свідчить про відповідність вебсайту цьому критерію.

Критерій 5.2 Активація функцій доступності

Тест 5.2 Якщо надаються функції доступності, чи можливо активувати ці функції доступним методом?

Що потрібно перевірити:

Переконайтеся, що будь-які функції доступності можна активувати доступним способом. Наприклад: функцію можна увімкнути з використанням клавіатури чи програми зчитування з екрана; якщо на вебсайті наявна функція збільшення контрасту, то кнопка, що активує цей режим, має достатній контраст, доступна для активації з клавіатури, має видимий індикатор фокусу клавіатури, семантично визначена як кнопка тощо.

Примітка. Цей критерій не вимагає наявності функцій доступності, а лише доступний режим активації цих функцій, якщо вони є.

Процедура перевірки:

1. Перевірте, чи має вебсайт документально підтверджені функції доступності, необхідні для задоволення певної потреби (наприклад, функції збільшення шрифту чи зміни контрасту). Якщо такі функції відсутні, цей критерій не застосовується.
2. Якщо надаються функції доступності - переконайтеся, що спосіб їхньої активації є доступним.

Критерій 5.3 Біометричні дані

Тест 5.3-A Якщо для ідентифікації використовуються біологічні характеристики користувача, чи можна використати для ідентифікації користувача більше ніж один засіб?

Що потрібно перевірити:

Переконайтеся, що якщо використовується біометричний спосіб ідентифікації (наприклад, відбиток пальця чи сканування обличчя), то надається інший спосіб ідентифікації - біометричний (за допомогою іншої біологічної характеристики) або небіометричний (наприклад, введення пароля).

Процедура перевірки:

1. Перевірте, чи на вебсайті застосовують біологічні характеристики для ідентифікації користувачів (наприклад, відбиток пальця, сканування обличчя тощо). Якщо такі характеристики не застосовують - цей критерій не застосовується.
2. Якщо використовуються біологічні характеристики, перевірте, чи можна використати для ідентифікації користувача більше ніж один засіб.

Тест 5.3-B Якщо для керування вебсайтом застосовуються біологічні характеристики користувача, чи можна використати для керування більше ніж один засіб?

Що потрібно перевірити:

Якщо для керування вебсайтом необхідна певна біологічна характеристика користувача (наприклад, відбиток пальця чи обличчя), переконайтеся, що надається альтернативний метод керування - з використанням іншої біологічної характеристики або метод, який не вимагає біометричних даних користувача.

Процедура перевірки:

1. Перевірте, чи на вебсайті застосовують біологічні характеристики для керування (наприклад, відбиток пальця, сканування обличчя тощо). Якщо такі характеристики не застосовують - цей критерій не застосовується.
2. Якщо для керування вебсайтом використовуються біологічні характеристики, перевірте, чи можна використати для керування вебсайтом більше ніж один засіб (наприклад, окрім фотоідентифікації надається можливість ввести пароль).

Критерій 5.4 Збереження інформації про доступність під час конвертування даних

Тест 5.4 Якщо вебсайт перетворює цифрові формати, чи зберігається під час конвертації інформація про доступність?

Що потрібно перевірити:

Якщо вебсайт пропонує функції перетворення одного цифрового формату в інший, інформація про доступність з вихідного формату не повинна бути втрачена в цільовому форматі, якщо цільовий формат підтримує включення інформації про доступність. Наприклад, файли HTML і PDF підтримують розмітку заголовків, тому функція перетворення може легко адаптувати розмітку заголовків із HTML для PDF.

Процедура перевірки:

1. Перевірте, чи має вебсайт функції конвертації інформації з одного формату в інший. Якщо такі функції відсутні - цей критерій не застосовується.
2. Перевірте, чи незахищена правами інтелектуальної власності інформація, що надається для забезпечення доступності, зберігається, коли вебсайт конвертує інформацію або комунікацію.

Критерій 9.1.1.1 Нетекстовий вміст

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.1.1 Нетекстовий вміст

Тест 9.1.1.1-A Чи мають зображення відповідні текстові альтернативи?

Що потрібно перевірити:

- Переконайтеся, що для елементів `img`, `area`, `canvas`, `SVG`, та елементів з `role='img'`, а також елементів `input` і `object` з атрибутом `type='image'` надано альтернативний текст за допомогою атрибута `alt`, `aria-label` або `aria-labelledby`.
- Перевірте, що альтернативний текст не передається через атрибут `title`.
- Переконайтеся, що всі ілюстративні зображення мають альтернативний текст, який добре їх описує.
- Для декоративних зображень - переконайтеся, що атрибут `alt` порожній (`alt=''`).
- Для складних зображень - переконайтеся, що альтернативний текст наданий за допомогою вмісту, розташованого поруч із зображенням.
- Чи немає інформативного зображення, вбудованого в CSS (`background-image`)
- Для аудіо- та відеоджерел - переконайтеся, що альтернативний текст надається суміжним вмістом.

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера (або скористайтеся букмарклетом Пола Адама - Images)
2. Огляньте зображення
3. Прочитайте альтернативний текст

Типові порушення

Атрибут ALT відсутній

Усі зображення повинні мати атрибут ALT.

Рішення: одати атрибут ALT до зображень.

Технічне рішення: <img alt="[...]" [...]>

Атрибут ALT зображення в посиланні не заповнений або нерелевантний

Вміст атрибута ALT кожного зображення, яке можна натиснути, повинен описувати функцію посилання.

Рішення: вкажіть призначення посилання в alt.

Технічне рішення: <img src="[...]" alt="Мій вебсайт" >

Атрибут ALT зображення, яке містить інформацію, не заповнений або нерелевантний

Атрибут alt кожного зображення відповідає ролі зображення на сторінці.

Рішення: вкажіть в alt інформацію, яку містить зображення.

Атрибут alt зображення, що містить текст, не заповнений або нерелевантний

Атрибут alt повинен містити принаймні текст зображення.

Рішення: вкажіть в alt принаймні текст, який відображається на зображенні.

Атрибут ALT декоративного зображення відсутній

Атрибут ALT декоративного зображення має бути порожнім, щоб зображення ігнорувалося допоміжними технологіями.

Рішення: додайте порожній alt.

Технічне рішення: <img src="[...]" alt="">

Атрибут alt складного зображення (діаграми, графіки тощо) не має значення

Складні зображення повинні мати альтернативний текст в атрибуті alt та детальний опис на цій самій або іншій сторінці.

Рішення: для будь-якого опису зображення, яке є надто довгим, щоб його можна було додати в атрибут alt, опис зображень повинен бути або присутній на сторінці, або сусіднє посилання вказує на HTML-сторінку, що містить опис.

Тест 9.1.1.1-B Чи кожне зображення CAPTCHA має альтернативний текст?

Що потрібно перевірити:

Перевірте, що доступне ім’я кожного зображення CAPTCHA показує призначення зображення, а не його вміст (напр.: "КАПЧА (зображення для протидії спаму)").

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Огляньте зображення CAPTCHA

Типові порушення

Атрибут alt для Captcha відсутній або невірний

Атрибут alt для Captcha не повідомляє користувачеві, що це Captcha

Рішення: додайте правильну текстову альтернативу для цього зображення, наприклад: "CAPTCHA (захист від спаму)".

Технічне рішення: <img alt="CAPTCHA (захист від спаму)" [...]>

Тест 9.1.1.1-C Якщо використовується CAPTCHA, чи має вона альтернативу для користувачів з порушеннями зору, незрячих та з порушеннями слуху?

Що потрібно перевірити:

Чи для кожної CAPTCHA, яка є виключно візуальною або звуковою, додатково надається одна з нижченаведених альтернатив:

- звукова й візуальна captcha;
- логічні задачі (запитання, відповідь на яке очевидна, простий математичний тест...);
- існує інший спосіб отримати доступ до функціоналу, який захищений CAPTCHA.

Процедура перевірки:

1. Огляньте тести CAPTCHA
2. Перевірте наявність альтернативи

Типові порушення

Альтернативна версія для Captcha відсутня

Будь-яка captcha, яка є лише візуальною чи звуковою, повинна мати доступну альтернативу.

Рішення: надайте як альтернативу аудіо та візуальний Captcha або логічні тести (питання, відповідь на які очевидна, простий математичний тест...).

Тест 9.1.1.1-D Чи є відповідна альтернатива для кожного криптографічного контенту (ASCII-арт, емодзі, криптографічний синтаксис)?

Що потрібно перевірити:

- Чи є текстова альтернатива
  Приклади:
  - Використовується тег `abbr` з атрибутом `title`
  - Використовується суміжний вміст
- Перевірте, що альтернативний текст є відповідним

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Перевірте наявність текстової альтернативи

Критерій 9.1.2.1 Лише аудіо та лише відеовміст (у записі)

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.2.1 Лише аудіо та лише відеовміст (у записі)

Тест 9.1.2.1-A Для попередньо записаних аудіоматеріалів: чи надається еквівалентне текстове розшифрування?

Що потрібно перевірити:

Переконайтеся, що повна транскрипція/стенограма (текст, що містить всю аудіоінформацію) надається у вигляді звичайного тексту або HTML.
Це текстове розшифрування має бути:

- присутнім на сторінці;
- чи доступним за посиланням, розміщеним одразу після посилання на аудіоматеріал.

Процедура перевірки:

1. Перегляньте аудіовміст сторінки (наприклад, подкасти чи записи радіопередач)
2. Переконайтеся, що надається повна транскрипція

Типові порушення

Відсутня повна розшифровка

Повна стенограма (текстова версія промови, що містить всю візуальну та звукову інформацію) повинна бути надана як альтернатива аудіо- чи відеозаписам.

Рішення: додайте повну стенограму (текстову версію промови, що містить всю візуальну та звукову інформацію) або безпосередньо на сторінці, або за посиланням поруч з аудіо- чи відеовмістом, що вказує на HTML-сторінку, яка містить цю стенограму.

Тест 9.1.2.1-B Попередньо записані відеоматеріали без аудіо: чи надається текстове розшифрування або аудіодоріжка, яка надає еквівалентну інформацію?

Що потрібно перевірити:

Переконайтеся, що повний опис (текст, який надає еквівалент того, що представлено візуально) надається у вигляді звичайного тексту або HTML.
Це текстове розшифрування має бути:

- присутнім на сторінці;
- чи доступним за посиланням, яке розміщене одразу після посилання на відеоматеріал;
- або перевірте наявність аудіодоріжки, яка надає інформацію, подану візуально.

Процедура перевірки:

1. Перегляньте відеовміст без аудіодоріжки
2. Перевірте наявність текстового опису або аудіоопису візуальних сцен, якщо це необхідно

Типові порушення

Відсутня повна розшифровка

Повна стенограма (текстова версія промови, що містить всю візуальну та звукову інформацію) повинна бути надана як альтернатива аудіо- чи відеозаписам.

Рішення: додайте повну стенограму (текстову версію промови, що містить всю візуальну та звукову інформацію) або безпосередньо на сторінці, або за посиланням, що вказує на HTML-сторінку, яка містить цю стенограму, і знаходиться біля елемента, який потрібно описати.

Критерій 9.1.2.2 Супровідні написи (у записі)

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.2.2 Супровідні написи (у записі)

Тест 9.1.2.2 Попередньо записане відео з аудіо: чи надаються субтитри до всього вмісту?

Що потрібно перевірити:

- Чи доступні субтитри для всіх відео з аудіовмістом;
- Перевірте коректність субтитрів (надання всієї інформації, необхідної для розуміння змісту, наприклад, зазначення тих, хто розмовляє в конкретний момент);
- Переконайтеся, що підписи не закривають важливу інформацію у відео.

Процедура перевірки:

1. Перегляньте відеовміст сторінки
2. Перевірте наявність субтитрів (супровідних написів)

Типові порушення

Субтитри відсутні

Для будь-якого відео повинні надаватися субтитри.

Рішення: додати субтитри в текстовому форматі для всіх відео. Вони надають всю інформацію звукової доріжки.

Критерій 9.1.2.3 Аудіоопис або альтернативні версії мультимедійних матеріалів (у записі)

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.2.3 Аудіоопис або альтернативні версії мультимедійних матеріалів (у записі).

Тест 9.1.2.3 Попередньо записане відео (з аудіо або без нього): чи надається текстове розшифрування або аудіоопис?

Що потрібно перевірити:

- Переконайтеся, що повна транскрипція (вся інформація — як візуальна, так і аудіальна — у текстовій формі) надається у вигляді звичайного тексту або HTML.
  Це текстове розшифрування має бути:
  - присутнім на сторінці
  - або доступним за посиланням, розміщеним одразу після посилання на відеоматеріал
- Або для всього відеовмісту, перевірте, чи надається аудіоопис:
  - Чи аудіоопис коректно синхронізований
  - Чи аудіоопис не конфліктує з аудіодоріжкою відео (немає втраченої інформації)
  - Чи аудіоопис коректний

Процедура перевірки:

1. Перегляньте відеовміст сторінки
2. Перевірте наявність текстового опису або аудіоопису

Критерій 9.1.2.4 Супровідні написи (в режимі реального часу)

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.2.4 Супровідні написи (в режимі реального часу).

Тест 9.1.2.4 Відеовміст зі звуком у режимі реального часу: чи надаються субтитри до всього контенту?

Що потрібно перевірити:

- Чи є субтитри;

- Перевірте коректність субтитрів (надання всієї інформації, необхідної для розуміння змісту, наприклад, зазначення тих, хто розмовляє в конкретний момент).

Додатково:

Субтитри передають не лише зміст усного діалогу, але й еквіваленти недіалогової аудіоінформації, необхідної для розуміння змісту відео, включаючи звукові ефекти, музику, сміх, зазначення диктора та його місцезнаходження.

Процедура перевірки:

1. Перегляньте відеовміст у прямому етері (відеотрансляції)
2. Перевірте наявність субтитрів (супровідних написів)

Типові порушення

Субтитри відсутні

Для будь-якого відео повинні бути доступні субтитри.

Рішення: додайте субтитри в текстових форматах для всіх відео. Вони надають всю інформацію звукової доріжки.

Критерій 9.1.2.5 Аудіоопис (у записі)

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.2.5 Аудіоопис (у записі).

Тест 9.1.2.5 Попередньо записане відео (з аудіо або без нього): чи надається аудіоопис?

Що потрібно перевірити:

- чи надається аудіоопис для всього відеовмісту;
- чи аудіоопис коректно синхронізований;
- чи аудіоопис не конфліктує з аудіодоріжкою у відео (немає втраченої інформації);
- чи аудіоопис коректний.

Процедура перевірки:

1. Перегляньте відеовміст сторінки
2. Перевірте наявність аудіоопису, якщо він необхідний

Типові порушення

Аудіоопис відсутній

Аудіоопис необхідний для відео, які подають інформацію у візуальній формі.

Рішення: якщо необхідно, окрім звукової доріжки можна додати аудіоопис. Він повинен подавати у аудіоформаті інформацію, що передається лише візуально.

Критерій 9.1.3.1 Інформація та взаємозв’язки

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.3.1 Інформація та взаємозв’язки.

Тест 9.1.3.1-A Чи згруповані елементи форми там, де це необхідно?

Що потрібно перевірити:

- наявність групи `fieldset` або `role='group';`
- кожна група має підпис (`legend`, `aria-labelledby`).

Додатково:

Групувати елементи слід лише тоді, коли це необхідно, наприклад:

- для того, щоб розрізнити кілька полів з однаковою міткою (дорога, поштовий індекс, місто — для адреси доставки та адреси виставлення рахунку);
- текст підпису необхідний для того, щоб полегшити вибір елементів у списку радіокнопок чи прапорців.

Процедура перевірки:

1. Знайдіть форми
2. Перегляньте код форм за допомогою Інспектора коду
3. Чи об'єднані поля в групи, якщо це необхідно

Типові порушення

Наявні не згруповані поля

За потреби поля однакового призначення мають бути згруповані.

Рішення: застосувати "fieldset" доповнений елементом "legend" або застосувати роль "group" до батьківського елемента, що інкапсулює поля, і завершити легендою на основі aria-labelledby.

Тест 9.1.3.1-B Чи чітко визначені обов’язкові поля введення?

Що потрібно перевірити:

- Має бути текст або візуальний елемент (наприклад, символ зірочка, зображення), який вказує, що поле форми є обов’язковим для заповнення.
- Текст має пояснювати, що візуальний елемент вказує на обов’язковість поля. В джерельному коді цей текст має з’являтися перед першим використанням.
- У коді має бути впроваджена одна з технік:
    - Текст чи візуальний елемент має бути вбудованим у тег label чи пов’язаним з полем форми (напр., за допомогою `aria-labelledby`...)
    - Наявність атрибутів `required` або `aria-required`

Процедура перевірки:

1. Перегляньте форми
2. Перевірте, чи достатньо чітко визначені обов'язкові поля

Типові порушення

Обов'язкове поле не ідентифікується візуально

Візуальна ідентифікація обов'язкового поля не повинна ґрунтуватися лише на кольорі.

Рішення: додайте візуальну інформацію не лише на основі кольору, наприклад: зірочка, піктограма...

Обов'язкове поле не ідентифікується програмно

Ідентифікація обов'язкового поля неможлива для допоміжних технологій (наприклад, програми зчитування з екрана), якщо воно не задано програмно.

Рішення: використовуйте одну з наведених нижче технік: - інформація, інтегрована в мітку - додавання атрибута "required" для поля введення - додавання атрибута "aria-required" для поля введення.

Тест 9.1.3.1-C Чи позначені заголовки за допомогою належного використання тегів заголовків?

Що потрібно перевірити:

- переконайтеся, що елементи, схожі на заголовки, використовують правильні теги заголовків (`hn`, `role='heading'`);
- перевірте, щоб рівні заголовків були пріоритетними в логічному порядку (без суворої вимоги пропуску одного рівня заголовка).

Додатково:

Цей критерій не вимагає використання заголовків, за відсутності заголовків на сторінці цей критерій не застосовується.

Процедура перевірки:

1. Запустіть Wave > Structure
2. Перегляньте ієрархію заголовків

Типові порушення

Неповна ієрархія

Сторінка має бути структурована за допомогою заголовків.

Рішення: увесь вміст, який візуально відображається як заголовки, повинен мати семантику заголовків (теги <h1> - <h6>)

Ієрархія рівнів заголовків нелогічна

Рівні заголовків повинні бути ранжовані логічно.

Рішення: впорядкувати рівні заголовків.

Тест 9.1.3.1-D Чи має документ семантичну структуру?

Що потрібно перевірити:

- вміст завжди має розміщуватися між семантичними тегами (наприклад, `p`) для того, щоб можна було зрозуміти його зв'язок зі структурою решти документа;
- для довгих цитувань (параграфів) використовуються теги `blockquote;`
- для коротких цитувань використовуються теги `q`.;
- інформація, яка візуально подана у форматі списку, кодується як HTML-список;
- для ненумерованих списків використовуються теги `ul` / `li`;
- для нумерованих списків використовуються теги `ol` / `li;`
- для описових списків використовуються теги `dl` / `dt` / `dd;`
- посилання (`<a>`) для будь-якої зміни контексту шляхом завантаження нової адреси
- кнопка (`<button>`, `<input type='button'>`) для запуску будь-якої дії, валідації або вибору.

Попередження: `role` ARIA можуть змінювати семантику HTML-тегів, але не взаємодію, перевіряйте, щоб вони використовувалися у доступний спосіб.

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Огляньте код сторінки

Типові порушення

Семантика HTML-списку відсутня

Елементи, представлені візуально у вигляді списків, мають бути структуровані відповідно до семантики списку.

Рішення: використовуйте відповідну семантику списку <ul>, <ol> або <dl>, <dt> і <dd>.

Відсутня семантика гіперпосилання

Інтерактивні елементи, що спричиняють зміну URL-адреси, повинні використовувати семантику гіперпосилання.

Рішення: використовуйте тег <a> з атрибутом href.

Відсутня семантика кнопки

Інтерактивні елементи, які запускають дію, мають використовувати семантику кнопки.

Рішення: використовуйте семантику <button> або <input type="button">, або елемент з role="button".

Тест 9.1.3.1-E Чи коректна структура таблиць?

Що потрібно перевірити:

Якщо таблиця є табличною розміткою, видаліть усі семантичні теги й атрибути, які стосуються таблиць (`caption, summary, th, scope, headers`...) і додайте атрибут `role='presentation'` до `table` і таким чином ця таблиця стає незастосовною для цього критерію.

Якщо таблиця є масивом даних:

1. Якщо таблиця даних має заголовок (чи підпис), перевірте, чи заголовок програмно пов'язаний із таблицею використанням однієї з нижченаведених технік:
    - тегу `Caption`
    - `Aria-label` на елементі table *
    - `Aria-labelledby` на елементі, що вказує на заголовок `ID` *
    - Заголовка на елементі table *

      *** Увага:** крім того, таблиця має бути перевірена за допомогою функціонального тесту в конкретному середовищі (браузері або допоміжній технології), що є об'єктом аудиту.

2. Якщо таблиця даних має заголовок, перевірте, чи заголовок релевантний.
    - Заголовок не порожній
    - Заголовок допомагає користувачу зрозуміти характер даних у таблиці
3. Якщо таблиця включає зведення, перевірте, що воно програмно пов'язане з таблицею використанням однієї з нижченаведених технік:
    - **HTML5**: наявність зведення в доступному маскуванні, якщо це необхідно, або `display:none`, пов'язаний з таблицею за допомогою `aria-describedby`
    - **Старіші версії HTML:** зведення розташоване в атрибуті `summary`
4. Якщо зведення присутнє, перевірте, що воно:
    - відповідне
    - відрізняється від заголовка
5. **Таблиця з одним заголовком** (лише заголовок рядка чи стовпця), перевірте, що заголовки (`th`)
6. Headers `th` не можуть бути порожніми
7. **Таблиця з подвійним заголовком** (заголовок рядка й заголовок стовпця):
    - Для кожного `th` перевірте атрибут `scope='col'` для заголовків стовпців,
    - а також атрибут `scope='row'` for для заголовків рядків
8. **Складні таблиці** (множинні й нерегулярні заголовки), перевірте наявність заголовків у атрибутах (`th`) і/або `id` і `headers`

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Знайдіть таблицю за допомогою пошуку за тегом `table`
3. Огляньте код елемента `table`

Типові порушення

В таблиці відсутня семантика заголовків рядків або стовпців

Заголовки потрібні для визначення характеру стовпців і/або рядків

Рішення: комірки заголовка стовпця повинні мати семантику TH + атрибут scope="col". Комірки заголовка рядка повинні мати семантику TH + атрибут scope="row".

Технічне рішення: <th scope="col"> / <th scope="row">

Таблиця використовується для розмітки сторінки

Таблиці не повинні використовуватися для створення макету сторінки.

Рішення: додати роль="presentation" до таблиці.

Технічне рішення: <table role="presentation">

Тест 9.1.3.1-F Чи зберігається інформативний вміст після вимкнення CSS?

Що потрібно перевірити:

Перевірте, що немає втраченої інформації

Додатково:

- Контент, згенерований за допомогою CSS, не має надавати жодної інформації (приклад: властивість `content` із псевдокласом `::before / :before` і `::after / :after`, властивість `content`, фонові зображення)
- Вміст, згенерований CSS, має використовуватися лише з декоративною метою

Процедура перевірки:

1. Вимкніть CSS
2. Огляньте сторінку
3. Чи немає втраченої інформації

Критерій 9.1.3.2 Значуща послідовність

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.3.2 Значуща послідовність

Тест 9.1.3.2-A Чи залишається вміст зрозумілим після вимкнення CSS?

Що потрібно перевірити:

Якщо для розуміння змісту сторінки потрібен певний порядок читання
Чи цей контент, прочитаний лінійно, залишається зрозумілим, якщо CSS вимкнено.

Приклад: вміст, реалізований з декількома колонками в CSS, повинен відображатися в правильному порядку без CSS.

Якщо вміст не вимагає певного порядку читання, цей критерій не застосовується.

Додатково:

Порядок вмісту в HTML-коді повинен залишатися зрозумілим, загалом достатньо, щоб він був ідентичним порядку, в якому вміст показується на екрані.

Приклади вмісту для тестування:

- Макет за допомогою цих властивостей CSS:
  - властивості позиціювання (`top`, `left`, `float`...)
  - `display:"flex"` або `display:"grid"`
- Форматування таблиць

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера або вимкніть CSS
2. Переконайтеся, що без CSS лінійний порядок розміщення вмісту на сторінці є правильним

Тест 9.1.3.2-B Чи вказуються зміни в порядку читання?

Що потрібно перевірити:

Чи застосовуються атрибути dir='rtl' чи dir='ltr' там, де вони потрібні.

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Перегляньте код сторінки

Критерій 9.1.3.3 Сенсорні характеристики

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.3.3 Сенсорні характеристики.

Тест 9.1.3.3 Чи передається інформація користувачеві за допомогою інших засобів, окрім сенсорних характеристик?

Що потрібно перевірити:

Переконайтеся, що інформацію, яка передається сенсорною характеристикою (форма, розмір, положення, орієнтація, звук), можна також отримати за допомогою тексту або явного повідомлення.

Приклади невідповідностей:

- ідентифікація інформації лише за її позицією: "для переходу до наступної сторінки натисніть кнопку праворуч", або "виберіть одне з посилань над зображенням, щоб дізнатися більше"
- ідентифікація інформації лише за її візуальною формою або графічним символом: "Натисніть круглу кнопку, щоб вийти"

Критерій не застосовується, якщо інформація не передається за допомогою звуку, орієнтації, розміру, форми або положення.

Процедура перевірки:

1. Огляньте сторінку
2. Перевірте, чи можна інформацію, яка передається сенсорною характеристикою (форма, розмір, положення, орієнтація, звук), також отримати у текстовій формі

Типові порушення

Сенсорна інформація є єдиним способом передачі інформації

Сенсорна інформація (наприклад: положення, розмір, звук) не має бути єдиним способом надання інформації.

Рішення: доповніть інформацію текстом або явним повідомленням.

Критерій 9.1.3.4 Орієнтація

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.3.4 Орієнтація.

Тест 9.1.3.4 Чи показується вміст незалежно від орієнтації екрана (книжкової чи альбомної)?

Що потрібно перевірити:

Чи вміст та функціональні можливості доступні в обох орієнтаціях (без втрати інформації, без обрізаних елементів).

Процедура перевірки:

1. Перегляньте вміст у книжковій орієнтації
2. Перегляньте вміст в альбомній орієнтації

Типові порушення

Втрата інформації під час перегляду в портретному або ландшафтному режимі

Вміст і функціональність мають бути доступними в обох орієнтаціях без втрати інформації.

Рішення: виправте верстку сторінки, щоб вміст був доступним в обох орієнтаціях без втрати частини інформації.

Критерій 9.1.3.5 Призначення полів уведення

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.3.5 Призначення полів уведення

Тест 9.1.3.5 Чи наявний атрибут `autocomplete` у полях введення, призначених для персональної інформації про користувача?

Що потрібно перевірити:

- Чи мають поля введення, призначені для інформації про користувача (ім’я, адреса...), атрибут `autocomplete`
- значення, визначене для атрибута `autocomplete`, відповідає типу очікуваної інформації (вичерпний перелік допустимих значень)

Процедура перевірки:

1. Знайдіть форми, що збирають персональну інформацію користувача
2. Перегляньте код за допомогою Інспектору коду

Типові порушення

Немає атрибута автозаповнення для полів введення особистих даних

Будь- яке поле, що використовується для збору певних даних про користувача, повинно мати атрибут "autocomplete" з зі значенням, що відповідає цьому полю.

Рішення: додайте атрибут "autocomplete" до полів введення. Значення autocomplete залежить від характеру інформації, для введення якої призначене поле.

Технічне рішення: приклади: autocomplete="username", autocomplete="new-password", autocomplete="postal-code"...

Критерій 9.1.4.1 Застосування кольору

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.4.1 Застосування кольору

Тест 9.1.4.1 Чи передається інформація користувачеві за допомогою інших засобів, окрім кольору?

Що потрібно перевірити:

Переконайтеся, що колір — не єдиний засіб передачі інформації:

- інформацію також можна отримати в текстовому вигляді
- один (або кілька) візуальних засобів доступні для передачі тієї самої інформації (наприклад, піктограми однакових кольорів, але різної форми)
- Окремий випадок непідкреслених посилань у тексті:
    - коефіцієнт контрастності посилання з навколишнім текстом має бути щонайменше 3:1
    - а індикатор, який не покладається на використання кольору, повинен робити посилання помітним для користувача/користувачки, коли він/вона фокусується на посиланні або наводить на нього курсор миші (наприклад: підкресленим)

Примітки:

- винятками є посилання, які є явними за своїм характером, наприклад, посилання, розташовані в навігаційних областях веб-сайту (верхній і нижній колонтитули сторінок, меню або списки посилань...)
- критерій не застосовується, якщо за допомогою кольору не передається жодної інформації

Процедура перевірки:

1. Огляньте сторінку
2. Чи не є колір єдиним засобом передачі інформації

Типові порушення

Колір - це єдиний спосіб передачі інформації

Колір не повинен бути єдиним засобом передачі інформації: принаймні ще один візуальний засіб доступний для отримання тієї самої інформації.

Рішення: доповніть колір явним текстом або іншою візуальною інформацією (приклад: значки використовують кольори, але також різні форми).

Критерій 9.1.4.2 Керування звуком

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.4.2 Керування звуком.

Тест 9.1.4.2 Якщо якийсь звук відтворюється автоматично понад 3 секунди, чи має користувач механізм, щоб ним керувати?

Що потрібно перевірити:

- чи є можливість призупинити чи зупинити звук;
- чи є можливість керувати гучністю звуку незалежно від гучності всієї системи.

Процедура перевірки:

1. Перевірте, чи є на сторінці аудіовміст, який починає автоматично відтворюватися
2. Якщо зазначений вміст присутній на сторінці, чи має користувач можливість його призупинити чи зупинити (чи наявна кнопка паузи).

Типові порушення

Неможливо зупинити аудіо- чи відеодоріжку

Аудіодоріжки на сторінці, які автоматично відтворюються довше 3 секунд, потрібно дозволити зупинити, поставити на паузу або дозволити керувати їхньою гучністю.

Рішення: надати доступний механізм, що дозволяє користувачам контролювати звуки, що відтворюються протягом 3 секунд.

Критерій 9.1.4.3 Контраст (мінімальні вимоги)

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.4.3 Контраст (мінімальні вимоги).

Тест 9.1.4.3-A Чи достатній контраст між кольором тексту та кольором тла?

Що потрібно перевірити:

Відсутність автоматично виявлених помилок є достатньою умовою проходження цього тесту.

Процедура перевірки:

1. Запустіть автоматизовану перевірку за допомогою інструментів Accessibility Insights або Axe
2. Переконайтеся, що інструмент автоматизованого тестування не виявляє помилок контрасту

Типові порушення

Недостатній контраст між текстом і фоном

Контраст має бути достатнім, щоб зрозуміти інформацію, яку містять усі тексти.

Рішення: забезпечте контрастність 4,5:1 мінімум для текстів нормального розміру (менше 24 пікселів CSS і 19 пікселів CSS жирним шрифтом). Забезпечте мінімальний контраст 3:1 для великих текстів (більше 24 пікселів CSS і 19 пікселів CSS жирним шрифтом).

Недостатній контраст для непідкреслених посилань

Непідкреслені посилання повинні мати достатній коефіцієнт контрастності з навколишнім текстом.

Рішення: забезпечте мінімальний контраст 4,5: 1 між непідкресленим посиланням і навколишнім текстом нормального розміру (менше 24 пікселів CSS і 19 пікселів CSS жирним шрифтом). Забезпечте мінімальний контраст 3: 1 між непідкресленим посиланням та навколишнім текстом великого розміру (більше 24 пікселів CSS і 19 пікселів CSS жирним шрифтом).

Тест 9.1.4.3-B Чи достатній контраст між кольором тексту та кольором тла, якщо текст вбудовано у зображення чи тло неоднорідне?

Що потрібно перевірити:

- Ручна перевірка контрасту тексту за допомогою Color Contrast Analyzer необхідна тільки у випадках, коли автоматизована перевірка не можлива, наприклад::
    - Текст, вбудований у зображення
    - Текст, розміщений поверх зображення або градієнтного фону
    - Текст у нестандартних станах компонентів (наприклад, кнопка чи посилання, які змінюють колір під час фокусування або наведення курсора мишки)
- Переконайтеся, що контрастність достатня для того, щоб можна було зрозуміти інформацію, передану текстом або зображенням тексту.
    - **Для звичайного тексту:**
        - Розмір шрифту менший за `24px`: коефіцієнт контрастності 4.5:1
        - Розмір шрифту більший за або дорівнює `24px`: коефіцієнт контрастності 3:1
    - **Для жирного тексту**
        - Розмір шрифту менший за `18.5px`: коефіцієнт контрастності 4.5:1
        - Розмір шрифту більший за або дорівнює `18.5px`: коефіцієнт контрастності 3:1
- Для непідкреслених посилань Чи є достатній контраст між основним текстом і текстом посилання

Процедура перевірки:

1. Пройдіться по всьому сайту і ідентифікуйте текст, який вбудовано у зображення, розміщено на неоднорідному тлі, або текст, який змінює колір при фокусуванні або наведенні мишки.
2. Відкрийте програму Color Contrast Analyzer.
3. Знайдіть колір тексту в CSS (для реального тексту) або виберіть типовий піксель тексту (для вбудованого у зображення тексту) за допомогою піпетки.
4. За допомогою піпетки виберіть піксель із фону, який, ймовірно, створить найменший контраст (достатньо перевірити лише найгірший контраст, тому що якщо найгірший за контрастом піксель не відповідає вимогам, значить, весь текст не відповідає вимогам).

Тест 9.1.4.3-C Для кожного тексту, колір якого визначається властивістю CSS `color`, чи заповнена також властивість `background-color` і навпаки?

Що потрібно перевірити:

- Якщо колір тексту визначено (`color`), колір фону також має бути визначено (`background-color`).
- Якщо колір фону визначено (`background-color`), колір тексту також має бути визначено (`color`).
- Якщо фонове зображення використовується для елемента, який містить текст (`background-image`), має бути встановлено колір фону (`background-color`).

Ці властивості можуть бути застосовані безпосередньо до елемента або успадковані від батьківського елемента. Найпростіший спосіб це перевірити — змінити основні кольори у вашому браузері.

Додатково:

- Ці властивості можуть бути встановлені безпосередньо на елементі або успадковані від батьківського елемента.
- Можна змінити основний колір фону у браузері, щоб з першого погляду виявити, чи визначені кольори фону для текстових контейнерів.

Процедура перевірки:

1. У Firefox - відкрийте меню «Налаштування» > «Мова та зовнішній вигляд» > Шрифти та кольори > Кольори > Текст і фон, колір тексту та фону з чіткими кольорами.
2. Або вручну перегляньте CSS.

Критерій 9.1.4.4 Зміна розміру тексту

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.4.4 Зміна розміру тексту

Тест 9.1.4.4 Чи залишається текст читабельним при збільшенні розміру символів до 200%?

Що потрібно перевірити:

Чи не втрачається інформація (не стає непридатною для використання, вміст та функціональність не скорочується й не приховується) після збільшення розміру тексту до 200%.

Примітка: на мобільних пристроях має бути дозволено масштабування тексту. Не має бути тегу "<meta name= 'viewport'>" із:

- параметром user-scalable='no'
- або з параметром `maximum-scale` менше ніж 2

Процедура перевірки:

1. Відкрийте сторінку у Firefox
2. Використовуйте панель інструментів веброзробника, щоб встановити розмір вікна браузера на 1280x768 (Змінити розмір < ...)
3. Натисніть `Ctrl` та `+` шість разів, щоб збільшити макет до 200%
4. Чи весь вміст все ще відображається без накладень і всі функції залишаються робочими
5. Потім відкрийте сторінку в браузері Chrome
6. Встановіть розмір вікна браузера 1280x768
7. У меню Налаштування < Стиль і тема виберіть масштаб 200%
8. Чи весь вміст все ще відображається без накладень і всі функції залишаються робочими
9. Також перегляньте мета-тег `name='viewport'` у `header` сторінки - вручну або з використанням Accessibility Insights (FastPass)

Типові порушення

Масштабування на мобільному телефоні заблоковано

Збільшення тексту має бути можливим на мобільному телефоні.

Рішення: якщо тег "<meta name='viewport'>" присутній: - параметр user-scalable='no' повинен бути відсутній - і параметр maximum-scale не менше ніж 2.

Критерій 9.1.4.5 Зображення тексту

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.4.5 Зображення тексту.

Тест 9.1.4.5 Переконайтеся, що жодне зображення не містить тексту, який можна було б відформатувати за допомогою стилів CSS.

Що потрібно перевірити:

- Перевірте, що зображення та графічні елементи (`img`, `input` / `object type='image'`, `embed`, `canvas`) не використовуються для подання тексту.

Не застосовується, якщо зображення не містить тексту.

Винятки:

- SVG (реальний текст),
- Спеціальні випадки (напр.: логотип, captcha, торгова марка)
- Елемент необхідний
- Зображення налаштовується користувачем

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Огляньте зображення

Типові порушення

Наявний текст як зображення

Тексти мають бути включені в HTML і відформатовані за допомогою CSS.

Рішення: включайте тексти в HTML і форматуйте текст за допомогою CSS.

Критерій 9.1.4.10 Прокрутка в кількох напрямках

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.4.10 Прокрутка в кількох напрямках.

Тест 9.1.4.10 Чи завжди відсутня горизонтальна смуга прокрутки у вікні браузера, яке зменшено до ширини 320px?

Що потрібно перевірити:

Переконайтеся, що горизонтальна смуга прокрутки не з’являється.

Винятки:

Деякі матеріали, що вимагають двовимірного макета, наприклад, зображення, карти, презентації, таблиці даних, ігри...

Процедура перевірки:

1. Встановіть розмір вікна перегляду у браузері до 320 пікселів CSS або використовуйте смартфон такого розміру
2. Перевірте, чи не з'являється горизонтальна смуга прокрутки

Типові порушення

Наявна горизонтальна смуга прокручування

Після зміни розміру інтерфейсу до 320 пікселів CSS з'являється горизонтальна смуга прокручування.

Рішення: застосувати відносні одиниці (em, rem,%) до текстових контейнерів - або використовувати властивості "min-width" і "min-height" замість "width" і "height".

Критерій 9.1.4.11 Контраст нетекстових елементів

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.4.11 Контраст нетекстових елементів.

Тест 9.1.4.11 Чи достатній контраст між кольорами в компонентах інтерфейсу або графічних елементах, які передають інформацію?

Що потрібно перевірити:

Чи графіка, піктограми та графічні інтерактивні компоненти мають мінімальний коефіцієнт контрастності 3:1, щоб передавати інформацію.

Винятки:

- логотипи;
- якщо текст, наприклад, етикетка або таблиця даних, надає ту саму інформацію, що й піктограма або графічний елемент;
- якщо недостатня контрастність зображення не заважає користувачеві зрозуміти вміст або його призначення;
- Відсутність контрасту необхідна для передачі інформації;
- неактивними компонентами або їхнім показом керує користувацький агент як є.

Процедура перевірки:

1. Запустіть Color Contrast Analyzer
2. Перевірте контраст переднього плану і тла графічних елементів

Типові порушення

Недостатній контраст для піктограм, що містять інформацію

Контраст має бути достатнім для передачі інформації.

Рішення: забезпечте мінімальний контраст 3:1 для піктограм.

Недостатній контраст для інтерактивних компонентів (кнопок, радіокнопок...)

Контраст має бути достатнім для передачі інформації.

Рішення: забезпечте мінімальний контраст 3:1 для різних інтерактивних компонентів.

Недостатній контраст для станів інтерактивних компонентів (фокус, наведення...)

Контраст має бути достатнім для передачі інформації.

Рішення: Забезпечте мінімальний контраст 3:1 для різних станів інтерактивних компонентів.

Критерій 9.1.4.12 Міжрядковий інтервал

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.4.12 Міжрядковий інтервал.

Тест 9.1.4.12 Чи може користувач змінити властивості інтервалів між текстами без втрати вмісту або функціональності?

Що потрібно перевірити:

- висота рядка (міжрядковий інтервал) принаймні в 1,5 рази перевищує розмір шрифту;
- відстань між абзацами не менше ніж удвічі перевищує розмір шрифту;
- інтервал між літерами (відстеження) принаймні в 0,12 раза перевищує розмір шрифту;
- інтервал між словами принаймні в 0,16 раза перевищує розмір шрифту;
- відсутність обрізаного або накладеного тексту.

Додатково:

Для полегшення проходження цього тесту можна використати цей букмарклет (додати в обране) Інтервали тексту

Процедура перевірки:

1. Додайте букмарклет "Інтервали тексту на панель закладок (клікніть посилання правою кнопкою миши або натисніть клавішу контекстного меню < Додати до закладок)
2. Зверніться до сторінки
3. Активуйте букмарклет

Типові порушення

Наявній обрізаний або накладений текст

Текст скорочується або перекривається після застосування властивостей міжтекстових інтервалів.

Рішення: не встановлюйте та не успадковуйте абсолютний розмір (px...) для властивостей інтервалів.

Технічне рішення:

- застосувати відносні одиниці (em, rem, %...) до властивостей інтервалу між текстом;
- застосувати відносні одиниці (em, rem, %...) до текстових контейнерів;

- або використати властивості "min-width" і "min-height" замість властивостей "width" і "height".

Критерій 9.1.4.13 Вміст під час наведення курсора чи встановлення фокуса

Відповідний критерій успішності WCAG: 1.4.13 Вміст під час наведення курсора чи встановлення фокуса.

Тест 9.1.4.13 Чи може користувач керувати вмістом, який з’являється при фокусуванні або наведенні курсора на компонент інтерфейсу (наприклад, підказка)?

Що потрібно перевірити:

Вміст при наведенні або фокусуванні:

- повинен мати можливість відхиляти цей додатковий вміст без переміщення фокуса або вказівника миші;
- повинен мати можливість навести на нього курсор миші (без зникнення цього додаткового вмісту);
- він має залишатися на екрані, допоки користувач не спровокує його закриття (переміщенням миші, фокуса, натисканням клавіші `ESCAPE`...) і допоки цей вміст залишається дійсним.

Винятки:

- Додатковим вмістом керує агент користувача, напр.: підказкою, яка генерується використанням атрибута `title`.
- Якщо додатковий вміст не маскує інформативний вміст, критерій не застосовується.

Процедура перевірки:

1. Перегляньте сторінку
2. Знайдіть вміст, що з'являється при наведенні миши чи фокусуванні клавіатури
3. Перевірте, чи відповідає механізм доступу до додаткового вмісту вимогам

Типові порушення

Неможливо перемістити вказівник на вміст підказки

Після відкриття спливаючої підказки користувач не може перемістити вказівник від тригерного елемента до вмісту спливаючої підказки, оскільки підказка закривається.

Рішення: користувач повинен мати можливість перемістити вказівник миші від тригерного елемента до вмісту підказки, не закриваючи її.

Неможливо закрити додатковий вміст (спливаюча підказка, спливаюча панель...) без переміщення фокуса чи вказівника

Після відкриття додаткового вмісту користувач не може закрити його без переміщення фокуса або вказівника миші.

Рішення: надати користувачам механізм, який дозволяє їм закривати додатковий вміст без переміщення фокуса або миші (наприклад, закривання за допомогою клавіші Esc).

Критерій 9.2.1.1 Клавіатура

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.1.1 Клавіатура.

Тест 9.2.1.1 Чи весь функціонал вмісту сторінки доступний через клавіатурний інтерфейс?

Що потрібно перевірити:

- Чи функції, доступні за допомогою миші, також доступні лише за допомогою клавіатури:
  - переконайтеся, що з усіма інтерактивними елементами можлива взаємодія, наприклад, посилання можна активувати за допомогою `Enter`, кнопки – `пробіл` або `Enter`, прапорець і радіокнопки можна активувати пробілом, багаторівневі меню розгортаються при натисканні `Enter`, а не спрямовують за першим посиланням, у списку вибору можна обрати елемент за допомогою клавіш зі стрілками і клавіші `Enter`;
  - переконайтеся, що вміст, який показується при наведенні (наприклад, підказка, спливаюча підказка), також показується при отриманні фокуса.

Критерій не застосовується для підказок, які генерує агент користувача (наприклад, це стосується атрибута title).

Процедура перевірки:

1. Відкладіть мишку
2. Рухайтесь сторінкою за допомогою лише клавіатури: натискайте `Tab` для переходу до наступного інтерактивного елементу та `Shift+Tab` - до попереднього інтерактивного елементу
3. Натискайте `Enter` для переходу за посиланнями, розгортання та згортання підменю та списків вибору
4. Натискайте `пробіл` для позначення прапорців та вибору радіокнопки

Типові порушення

Елемент не можна використовувати з допомогою клавіатури

Елемент не можна використовувати з навігацією за допомогою клавіатури.

Рішення: забезпечте доступність елемента для керування за допомогою клавіатури.

Критерій 9.2.1.2 Повне керування з клавіатури

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.1.2 Повне керування з клавіатури

Тест 9.2.1.2 Сторінка не містить клавіатурних пасток?

Що потрібно перевірити:

Переконайтеся, що фокус клавіатури не потрапляє в пастки:

- можна дійти до кожного інтерактивного елементу;
- можна повернутися до початку сторінки;
- можна перейти в модальне вікно;
- поки модальне вікно розгорнуте, фокус не виходить за його межі;
- з модального вікна можна вийти, натиснувши X або `Esc`.

Процедура перевірки:

1. Відкладіть мишку
2. Рухайтесь сторінкою за допомогою лише клавіатури: натискайте `Tab` для переходу до наступного інтерактивного елементу та `Shift+Tab` - до попереднього
3. Відкривайте модальні вікна клавішею `Enter` (або `пробіл`, якщо модальне вікно відкривається кнопкою)
4. Закривайте модальні вікна кнопкою X або клавішею `Esc`

Критерій 9.2.1.4 Клавіші для швидких дій

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.1.4 Клавіші для швидких дій.

Тест 9.2.1.4 Якщо доступна клавіша швидких дій з однієї клавіші, чи відповідає вона одній з нижченаведених умов?

Що потрібно перевірити:

- користувач може вимкнути клавішу швидких дій;
- клавіша швидких дій активна лише тоді, коли компонент інтерфейсу отримує фокус;
- доступний механізм перепризначення клавіші швидких дій з додаванням однієї чи кількох клавіш клавіатури, які не використовуються для введення тексту (`Ctrl`, `Alt`...).

Винятки:

Не впливає на клавіші доступу (accesskey), які містять клавішу-модифікатор.

Процедура перевірки:

1. Перегляньте довідку щодо клавіш швидких дій
2. Визначте, чи доступні на сторінці клавіші швидких дій, які використовують друковані символи (великі та малі літери, знаки пунктуації, цифри чи символи)

Типові порушення

Користувач не може використовувати комбінацію клавіш на основі однієї клавіші

Користувач не може керувати комбінацією клавіш на основі символу: літера (мала чи велика), знак пунктуації, цифра чи символ.

Рішення: користувач повинен мати можливість: деактивувати клавіші для швидких дій або змінити клавіші для швидких дій, щоб додати додаткову клавішу до комбінації; або переконатися, що клавіша для швидких дій активна лише під час фокусування на компоненті інтерфейсу.

Критерій 9.2.2.1 Налаштування часу

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.2.1 Налаштування часу

Тест 9.2.2.1 Чи може користувач керувати обмеженнями часу?

Що потрібно перевірити:

Чи виконується одна з нижченаведених умов:

- користувачеві дозволено вимикати обмеження часу;
- користувачеві дозволено збільшувати обмеження часу вдесятеро від початкового мінімального значення;
- користувач отримує попередження перед закінченням часу і має щонайменше 20 секунд, щоб продовжити обмеження часу за допомогою простої дії.

Винятки:

- виняток у реальному часі: обмеження часу є обов'язковою частиною події в реальному часі (наприклад, аукціону), і альтернатива обмеженню часу неможлива;
- основний виняток: обмеження часу є важливим і його продовження призведе до втрати чинності дії;
- 20-годинний виняток: обмеження часу перевищує 20 годин.

Процедура перевірки:

1. Перегляньте сторінку
2. Знайдіть функції сайту, які мають обмежений час для виконання
3. Чи виконуються умови

Критерій 9.2.2.2 Пауза, Зупинення, Приховування

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.2.2 Пауза, Зупинення, Приховування.

Тест 9.2.2.2 Якщо вміст на сторінці рухається, прокручується, блимає або оновлюється, триває понад 5 секунд і запускається автоматично, чи є у користувача можливість зупинити, призупинити, приховати або змінити частоту оновлення цього вмісту?

Що потрібно перевірити:

Якщо вміст частини сторінки, який запускається автоматично і триває понад 5 секунд, рухається, прокручується, блимає, то має бути спосіб його зупинити, поставити на паузу або приховати.

Для вмісту на частині сторінки, який оновлюється автоматично, є спосіб зупинити його, призупинити, приховати або змінити частоту оновлення.

Не застосовується, якщо немає руху, прокрутки, блимання, автоматичного оновлення й автоматичного запуску вмісту тривалістю понад 5 секунд.

Процедура перевірки:

1. Перегляньте сторінку
2. Віднайдіть вміст, що запускається автоматично, рухається, прокручується або блимає
3. Якщо зазначений вміст відсутній, то тест пройдено
4. Якщо зазначений вміст виявлено, переконайтеся, що надається можливість його зупинити, призупинити чи приховати

Типові порушення

Відсутній механізм зупинки переміщення вмісту

Користувач повинен контролювати переміщення вмісту.

Рішення: надати доступний механізм для зупинки або призупинення переміщення вмісту.

Критерій 9.2.3.1 Обмеження на три чи менше спалахи

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.3.1 Обмеження на три чи менше спалахи.

Тест 9.2.3.1 Не повинно бути блимання або спалаху зі швидкістю 3 в секунду або більше на площі, яка дорівнює або перевищує `21 824 px²`.

Що потрібно перевірити:

Відповідає, якщо спалахи спалахують менше ніж 3 рази на секунду або на площі менше `21 824 px²`

Процедура перевірки:

1. Перегляньте сторінку
2. Переконайтеся, що спалахи відбуваються менше ніж 3 рази на секунду або на площі менше 21 824 px^2

Типові порушення

Наявне швидке блимання

Наявність вмісту, який демонструє швидкі спалахи (більше 3 спалахів на секунду) або спалахи нижчі за загальний поріг або червоний поріг.

Рішення: відмовитися від ефекту блимання.

Критерій 9.2.4.1 Пропускання блоків

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.4.1 Пропускання блоків.

Тест 9.2.4.1 Чи є механізм навігації всередині сторінки?

Що потрібно перевірити:

Якщо хоча б один з наведених нижче механізмів присутній на сторінці, то тест пройдено:

- заголовок (`h1`);

- посилання для обходу блоків або пропускання групи посилань угорі сторінки, що дозволяє користувачеві перейти безпосередньо до розділів основного вмісту (зазвичай це перше посилання в порядку табуляції з назвою 'Перейти до основного вмісту');
- орієнтир `main`.

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Перегляньте код сторінки
3. Перевірте, чи надається хоча б один спосіб швидкого переходу до основного вмісту сторінок: посилання для переходу, заголовок h1 або елемент main

Критерій 9.2.4.2 Заголовок сторінки

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.4.2 Заголовок сторінки

Тест 9.2.4.2 Чи має сторінка відповідний мета-заголовок?

Що потрібно перевірити:

- чи має сторінка заголовок;
- перевірте, що заголовок сторінки унікальний і дозволяє користувачу зрозуміти контекст сторінки;
- переконайтеся, що коли контекст сторінки змінюється асинхронно (пошук, валідація або помилка у формі, динамічна модифікація вмісту... без перезавантаження сторінки), користувач отримує сповіщення про це через зміну заголовка.

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Перевірте назву сторінки (`<title>Заголовок сторінки</title>`)
3. або прочитайте назву сторінки на вкладці браузера

Типові порушення

Назва сторінки не вказана

Кожна сторінка повинна мати унікальну назву (метатег title).

Рішення: заповніть елемент <title> ключовими словами, щоб можна було зрозуміти призначення сторінки. Інформацію можна впорядкувати від найбільш конкретної до найменш конкретної або навпаки (без правил).

Технічне рішення: <title>Контактна інформація - Моя компанія</title>.

Назва сторінки порожня

Кожна сторінка повинна мати унікальну назву, щоб можна було зрозуміти її призначення.

Рішення: заповніть елемент <title> ключовими словами, щоб можна було зрозуміти призначення сторінки. Інформацію можна впорядкувати від найбільш конкретної до найменш конкретної або навпаки (без правил).

Технічне рішення: <title>Головна сторінка - Моя компанія</title>.

Назва сторінки не змінюється після надсилання форми

Кожна сторінка повинна мати унікальну назву, яка дає змогу мати інформацію про успішну або неуспішну відправку форми, якщо вона не передбачає зміни сторінки.

Рішення: заповніть елемент <title> ключовими словами, щоб можна було зрозуміти призначення сторінки та статус перевірки форми (динамічно). Інформація має вказувати, чи є помилки у формі, чи її надіслано...

Технічне рішення: <title>Ваше повідомлення надіслано - Контактна інформація - Моя компанія</title>.

Критерій 9.2.4.3 Порядок переміщення фокуса

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.4.3 Порядок переміщення фокуса.

Тест 9.2.4.3 Чи є порядок фокусування компонентів логічним і послідовним?

Що потрібно перевірити:

Чи порядок фокусування елементів (кнопок, посилань, полів форми) є послідовним і логічним (зазвичай еквівалентний візуальному порядку).

Процедура перевірки:

1. Відкладіть мишку
2. Рухайтесь сторінкою за допомогою лише клавіатури: натискайте `Tab` для переходу до наступного інтерактивного елементу та `Shift+Tab` - до попереднього інтерактивного елементу

Типові порушення

Нелогічна послідовність фокусування

Переміщення фокуса не відповідає логічному порядку читання.

Рішення: змініть порядок розміщення елементів у об'єктній моделі документа (DOM), щоб порядок руху фокуса був логічним.

Критерій 9.2.4.4 Призначення посилання (в контексті)

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.4.4 Призначення посилання (в контексті).

Тест 9.2.4.4 Чи зрозумілий текст кожного посилання, принаймні, якщо користувач бере до уваги його контекст?

Що потрібно перевірити:

Користувач повинен мати можливість визначити, чи хоче він перейти за посиланням, з контекстом, якщо необхідно, щоб зрозуміти його призначення.

- Чи немає однакових текстів для посилань, які вказують на різні місця (адреси)?
- Чи можна визначити дію або призначення посилання, маючи лише його доступне ім’я?

- Якщо наведені вище перевірки безрезультатні, переконайтеся, що мету посилання можна зрозуміти з його контексту.

Додатково:

Контекст посилання — це додаткова інформація, яка допомагає користувачеві зрозуміти призначення посилання. Чи розташована ця додаткова інформація:

- в тій самій фразі
- в тому самому абзаці (`p`)
- в тому самому елементі списку (`li`)
- в тій самій комірці таблиці (`td`)
- у комірці заголовка таблиці (`th`), поєднаній із коміркою посилання (`td`)
- у заголовку певного рівня (`hn`) який передує посиланню

Процедура перевірки:

1. Огляньте сторінку
2. Знайдіть всі гіперпосилання

Типові порушення

Наявні тексти посилань, незрозумілі у контексті

Призначення посилання незрозуміле навіть з його прямим контекстом (навколишнім текстом).

Рішення: додати описову інформацію в навколишній текст.

Технічне рішення: рішення залежить від контексту, у якому використовується елемент:

- елемент в абзаці: доповнити текст абзацу ([...])
- елемент в списку: доповнити текст елементу списку (<ul>, <ol>)
- елемент у клітинці таблиці: доповнити текст клітинки (<td> [...] </td>) або заповнити клітинку заголовку (<th> [...] </th>).

Критерій 9.2.4.5 Різні способи пошуку

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.4.5 Різні способи пошуку.

Тест 9.2.4.5 Чи має веб-сайт щонайменше 2 способи навігації?

Що потрібно перевірити:

Якщо кількість сторінок менша ніж 3 або 4 та/або вміст короткий, цей критерій не застосовується.

Переконайтеся, що на сайті присутні щонайменше 2 з наведених нижче механізмів, які дозволяють користувачеві знайти потрібний вміст:

- основне навігаційне меню
- зміст
- мапа сайту
- функція пошуку

Процедура перевірки:

1. Перегляньте сторінку
2. Переконайтеся, що існують принаймні два способи знаходження будь-якого вмісту

Типові порушення

Присутній лише один механізм навігації

На сторінках має бути принаймні 2 механізми навігації.

Рішення: доповніть існуючий механізм рішенням, указаним нижче: - головне навігаційне меню - зміст - карта сайту - механізм пошуку - список посилань для переходу по всьому сайту (у нижньому колонтитулі).

Критерій 9.2.4.6 Заголовки та маркування

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.4.6 Заголовки та маркування.

Тест 9.2.4.6-A Чи всі мітки полів вводу відповідні?

Що потрібно перевірити:

- мітка кожного поля введення є відповідною;
- якщо для поля введення вказано очікуваний формат даних, його опис є чітким;
- якщо поля згруповані, чи підпис є відповідним.

Додатково

Це важливо для перевірки відповідності видимої мітки й доступного імені поля введення.

Процедура перевірки:

1. Перегляньте форми
2. Перевірте, чи всі поля та групи полів мають належні мітки та чітко вказано формат очікуваних даних, якщо це потрібно

Типові порушення

Наявні нерелевантні мітки для полів

Усі елементи форми повинні мати відповідну мітку, що дозволяє зрозуміти призначення поля.

Рішення: заповніть коректно текст мітки.

Тест 9.2.4.6-B Чи структурована інформація за допомогою відповідних заголовків?

Що потрібно перевірити:

- рівні заголовків мають бути релевантними і допомагати зрозуміти вміст сторінки;
- заголовки повинні точно описувати розділ вмісту, який вони представляють.

Додатково:

Цей критерій не вимагає використання заголовків, за відсутності заголовка на сторінці цей критерій не застосовується.

Процедура перевірки:

1. Запустіть Wave > Structure
2. Перегляньте ієрархію заголовків

Тест 9.2.4.6-C Чи кожна кнопка має відповідну мітку?

Що потрібно перевірити:

Користувач має знати функцію кнопки з її назви. Переконайтеся, що в доступному імені кожної кнопки вказано дію, яка їй відповідає.

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Перегляньте кнопки (елементи `button`, `input type='button'` або елементи з `role='button'`)

Типові порушення

Наявні нерелевантні мітки для кнопок

Дія, яку виконує кнопка, незрозуміла.

Рішення: додати описову інформацію в текст кнопок.

Технічне рішення: доступна назва кнопки має давати змогу зрозуміти її функцію, увесь або частину тексту можна приховати так, щоб він залишився доступним для програм зчитування з екрана.

Критерій 9.2.4.7 Видимий фокус

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.4.7 Видимий фокус.

Тест 9.2.4.7 Чи є видимий індикатор фокусування при отриманні фокуса?

Що потрібно перевірити:

чи відображається фокус клавіатури: збережено основний стиль браузера, або застосовано власний стиль фокуса.

Приклади візуального позначення фокуса: коли текстове поле отримує фокус, у полі відображається вертикальна смуга або текст виділяється; навколо елемента відображається видима межа; змінюється колір тла; поруч із пунктом меню додається піктограма (наприклад стрілка); під елементом або поруч із ним додається лінія; до тексту компонента вносяться певні зміни (наприклад, виділення жирним та/або підкресленим шрифтом).

Процедура перевірки:

1. Відкладіть мишку
2. Рухайтесь сторінкою за допомогою лише клавіатури: натискайте `Tab` для переходу до наступного інтерактивного елементу та `Shift+Tab` - до попереднього

Типові порушення

Візуалізація фокуса (контур) вимкнена

Індикатор фокуса не можна вимикати.

Рішення: перевірте, чи індикатор фокуса не видалено з властивості css (наприклад: "outline: none;").

Критерій 9.2.4.9 Призначення посилання (лише посилання)

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.4.9 Призначення посилання (лише посилання).

Тест 9.2.4.9 Чи текст кожного посилання є зрозумілим поза контекстом?

Що потрібно перевірити:

Користувач може зрозуміти призначення посилань, навіть якщо вони поза контекстом.

- Чи можна визначити дію або мету посилання, виходячи лише з його доступного імені?
- Чи немає однакових міток, що вказують на різні призначення?

Процедура перевірки:

1. Огляньте сторінку
2. Знайдіть всі посилання

Критерій 9.2.4.10 Заголовки розділів

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.4.10 Заголовки розділів.

Тест 9.2.4.10 Чи присутні заголовки відповідних рівнів для впорядкування вмісту?

Що потрібно перевірити:

Усі розділи сторінки повинні мати заголовки, які їх представляють.

Процедура перевірки:

1. Запустіть Wave > Structure
2. Перегляньте ієрархію заголовків

Критерій 9.2.5.1 Керування жестами

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.5.1 Керування жестами.

Тест 9.2.5.1 Чи є альтернатива багатоточковим жестам або жестам на основі траєкторії, якими можна керувати за допомогою одного вказівника без жесту на основі траєкторії?

Що потрібно перевірити:

Переконайтеся, що для будь-якого багатоточкового жесту (що потребує кількох пальців) та/або жесту на основі траєкторії доступний альтернативний варіант, який потребує лише одного вказівника (одного пальця) і не потребує жесту на основі траєкторії.

Додатково:

Функція масштабування на карті. Як альтернатива зведенню/розведенню пальців доступні кнопки +/-

Процедура перевірки:

1. Перегляньте вебзастосунок на мобільному
2. Визначте взаємодію з кількома вказівниками (потрібно кілька пальців)

Типові порушення

Дія, заснована на складному жесті, не має альтернативи

Будь-яка дія, заснована на складних жестах, повинна мати альтернативу, засновану на використанні одного вказівника.

Рішення:

приклад: для дії масштабування на карті за допомогою зведення пальців пропонується альтернатива у вигляді кнопок [+] і [-].

Критерій 9.2.5.2 Скасування дій курсором

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.5.2 Скасування дій курсором.

Тест 9.2.5.2 Чи можна скасувати помилкове натискання (або дотик)?

Що потрібно перевірити:

Має бути можливість скасовувати дії, викликані одним введенням вказівника, який працює з однією точкою контакту з екраном (наприклад: одинарний дотик і клацання, подвійний дотик і клацання):

- переконайтеся, що жодна дія не запускається під час події down-event (щойно ви торкаєтеся або натискаєте елемент) і чи можна перервати дію, піднявши вказівник за межі цього елемента;
- якщо при натисканні на елемент спрацьовує дія, переконайтеся, що вона скасовується, як тільки палець відпускається;
- для складних дій (наприклад, перетягування) переконайтеся, що користувач може скасувати дію до завершення процесу, наприклад, за допомогою діалогу підтвердження.

Винятки:

Взаємодії, що імітують клавіатуру або цифрову клавіатуру, дозволені для реалізації дій на події down-event.

Процедура перевірки:

1. Визначте всі елементи, які можна активувати одним вказівником - вказівником миши чи одним пальцем (посилання, кнопки, поля для введення тощо)
2. Чи можна скасувати помилкове натискання (або дотик)

Типові порушення

Дію не можна скасувати

Дію неможливо скасувати, оскільки вона була ініційована подією DOWN.

Рішення: ініціювати дію за подією UP - для складних компонентів (наприклад, перетягнути та скинути), подія UP завершується діалоговим вікном, що дає користувачам можливість скасувати свою дію.

Критерій 9.2.5.3 Маркування в назві елемента

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.5.3 Маркування в назві елемента

Тест 9.2.5.3 Чи містить доступна назва компонентів інтерфейсу принаймні мітку, видиму на екрані?

Що потрібно перевірити:

Чи текст показаної мітки (текстовий опис або текст зображення, видимого на екрані) присутній у доступному імені цього компонента (значення name елемента в дереві доступності.

Не застосовується, якщо жоден компонент інтерфейсу не має видимої текстової мітки (наприклад, піктограма без тексту).

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Перейдіть на вкладку 'Доступність'
3. Знайдіть посилання, кнопки або мітки полів форми
4. Порівняйте видимий текст посилань або текст зображення, що використовується як видима мітка, і name у дереві доступності

Типові порушення

У доступному імені відсутній видимий текст на екрані

Текст відображеної мітки (альтернативний текст або текст зображення, видимого на екрані) має бути присутнім (у першій позиції, якщо це можливо) у доступному імені цього компонента.

Рішення: змініть доступне ім'я елемента, щоб включити видимий текст на екрані, якщо можливо, у першій позиції.

Технічне рішення: є декілька рішень для перевизначення доступної назви: aria-labelledby, aria-label, title, прихований доступний текст.

Критерій 9.2.5.4 Керування рухом

Відповідний критерій успішності WCAG: 2.5.4 Керування рухом.

Тест 9.2.5.4 Чи є альтернатива для дій, що викликаються рухом пристрою або користувача?

Що потрібно перевірити:

- Переконайтеся, що ці дії також можуть виконуватися за допомогою компонентів інтерфейсу користувача (наприклад: кнопкою)
- Чи можна вимкнути виявлення руху

Винятки:

Рух необхідний для виконання функції (наприклад: крокомір).

Процедура перевірки:

1. Перегляньте вебзастосунок на мобільному
2. Визначте взаємодію за допомогою руху користувача (кивання головою тощо) або руху самого пристрою (струсування, гортання телефону тощо)

Типові порушення

Дія, заснована на русі пристрою, не має альтернативи

Будь-яка дія, заснована на русі пристрою, повинна мати альтернативу.

Рішення: дозволити цю дію запускати іншим способом (наприклад, додати кнопку в інтерфейсі).

Критерій 9.3.1.1 Мова сторінки

Відповідний критерій успішності WCAG: 3.1.1 Мова сторінки.

Тест 9.3.1.1 Чи визначено основну мову і чи відповідає вона основній мові документа?

Що потрібно перевірити:

- перевірте наявність атрибута `lang` (Зверніть увагу: наявності атрибута `xml:lang` недостатньо для проходження цього тесту);
- значення атрибута `lang` має відповідати основній мові сторінки.

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Перевірте елемент `html`

Типові порушення

атрибут lang відсутній

Атрибут lang має бути присутнім в елементі HTML. Крім того, значення атрибута має відповідати основній мові документа.

Рішення: додати атрибут lang, значення якого відповідає мові сторінки.

Технічне рішення: <html lang="uk">.

Значення атрибута lang невірне

Значення атрибута має відповідати основній мові документа.

Рішення: додати атрибут lang з вірним значенням. Якщо українська є основною мовою сторінки, тоді значення атрибута буде lang="uk"

Технічне рішення: <html lang="uk" >

Критерій 9.3.1.2 Мова частин вмісту

Відповідний критерій успішності WCAG: 3.1.2 Мова частин вмісту

Тест 9.3.1.2 Чи чітко визначені зміни мови?

Що потрібно перевірити:

Чи атрибут `lang` наявний для слів і виразів іншими мовами.

Винятки:

Для слів і виразів іншими мовами, які використовуються щоденно (déjà vu, hors d'oeuvre...) або для власних назв, зміна мови не вказується.

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Перевірте іншомовні терміни

Типові порушення

Зміна мови не вказана

Слова та вирази іноземними мовами повинні бути позначені мовними атрибутами.

Рішення: додати атрибут lang до термінів іншою мовою.

Технічне рішення: <q lang="en">[...]</q>.

Критерій 9.3.2.1 У фокусі

Відповідний критерій успішності WCAG: 3.2.1 У фокусі.

Тест 9.3.2.1 Чи може користувач контролювати зміну контексту під час навігації за допомогою клавіатури або миші?

Що потрібно перевірити:

Використовуючи форми або будь-який інтерактивний компонент, Чи не змінюється контекст при встановленні фокуса або наведенні курсора миші на елемент. Це потрібно для того, щоб такий тип взаємодії мав передбачувані результати (класичну поведінку, якої очікує користувач).

Критерій не застосовується, якщо при встановленні фокуса контекст не змінюється, наприклад, вигляд меню при фокусуванні або навіть візуальна зміна при наведенні курсора на посилання.

Додатково:

Серйозні зміни у вмісті вебсторінки, які зроблені без відома користувача, можуть його заплутати.

Зміни контексту охоплюють зміни:

- агента користувача (відкриття застосунку з браузера);
- області перегляду (інша частина поточної сторінки відкривається в новому вікні);
- позиції фокуса (послідовність фокусування);
- контенту, який змінює вміст вебсторінки.

Перемикання контексту вважається відповідним, якщо:

- дія ініціюється кнопкою або прямим посиланням
- користувач отримує текстове попередження перед зміною

Процедура перевірки:

1. Наведіть курсор мишки на кожен інтерактивний елемент
2. Відкладіть мишку. Натискайте `tab` на клавіатурі, фокусуючись на інтерактивних елементах

Типові порушення

Форма автоматично надсилається, коли фокус знаходиться на елементі

Форма автоматично надсилається, щойно елемент форми отримує фокус (onFocus).

Рішення: форму слід надсилати лише після активації кнопки надсилання (onClick).

Форма автоматично надсилається під час введення даних

Форма надсилається автоматично після введення даних у поле (onInput).

Рішення: форму слід надсилати лише після активації кнопки надсилання (onClick).

Зміна вмісту поточної сторінки відбувається під час зміни фокуса

Зміна вмісту відбувається без добровільної ініціативи користувача (onFocus).

Рішення: зміна вмісту має відбуватися лише після добровільної дії користувача - переходу за посиланням або натискання кнопки (onClick).

Відбувається автоматичне відкриття нової сторінки при наведенні фокуса

Зміна сторінки відбувається без добровільної ініціативи користувача (onFocus).

Рішення: зміна вмісту має відбуватися лише після добровільної дії користувача - переходу за посиланням.

Критерій 9.3.2.2 Під час введення

Відповідний критерій успішності WCAG: 3.2.2 Під час введення.

Тест 9.3.2.2 Чи має користувач контроль над змінами контексту при зміні параметрів?

Що потрібно перевірити:

Перевірте відсутність зміни контексту, без попереднього попередження користувача, при зміні параметра будь-якого інтерактивного компонента. Зміною параметра може бути, наприклад, встановлення прапорця, введення вмісту в текстове поле, вибір параметра в елементі керування формою, все це повинно мати передбачувані результати (класичну поведінку, яку очікує користувач), але активація посилання або кнопки не є зміною параметра.

Додатково:

Серйозні зміни у вмісті вебсторінки, які зроблені без відома користувача, можуть його заплутати.

Зміни контексту охоплюють зміни:

- агента користувача (відкриття застосунку з браузера);
- області перегляду (інша частина поточної сторінки відкривається в новому вікні);
- позиції фокуса (послідовність фокусування);
- контенту, який змінює вміст вебсторінки.

Перемикання контексту вважається відповідним, якщо:

- дія ініціюється кнопкою або прямим посиланням;
- користувач отримує текстове попередження перед зміною.

Процедура перевірки:

1. Знайдіть інтерактивні елементи, що дозволяють змінювати параметри (прапорці, поля тощо)
2. Змінюйте параметри за допомогою мишки та клавіатури

Критерій 9.3.2.3 Узгоджена навігація

Відповідний критерій успішності WCAG: 3.2.3 Узгоджена навігація

Тест 9.3.2.3 Чи розташовуються елементи, які повторюються на інших сторінках сайту (механізми навігації, компоненти, групування), в однаковому відносному порядку?

Що потрібно перевірити:

Чи механізми навігації завжди розташовані в одному і тому ж положенні на кожній вебсторінці вебсайту (на екрані та в коді).

Процедура перевірки:

1. Огляньте сторінки
2. Порівняйте розташування елементів навігації на різних сторінках

Типові порушення

Компоненти повторюються на кількох сторінках у різному порядку

Компоненти, що повторюються на кількох сторінках, з'являються в неоднаковому порядку на деяких сторінках.

Рішення: макет компонентів має бути однорідним на всіх сторінках сайту. Компоненти мають відображатися узгоджено, у тому самому відносному порядку.

Критерій 9.3.2.4 Узгоджене розпізнавання

Відповідний критерій успішності WCAG: 3.2.4 Узгоджене розпізнавання.

Тест 9.3.2.4 Чи узгоджуються мітки інтерактивних компонентів з іншими сторінками сайту?

Що потрібно перевірити:

Чи компоненти, які виконують однакові функції, мають однакові назви (однакове доступне ім’я або принаймні спільне динамічне дієслово) на різних сторінках і в межах однієї сторінки, якщо компонент повторюється.

Процедура перевірки:

1. Огляньте сторінку
2. Відкрийте інспектор коду браузера та перегляньте значення доступного імені (name)

Типові порушення

Компоненти повторюються на кількох сторінках з різними назвами

Компоненти, що повторюються на кількох сторінках, не мають однакової назви.

Рішення: компоненти, що повторюються на кількох сторінках, повинні мати однакові назви.

Критерій 9.3.3.1 Виявлення помилок

Відповідний критерій успішності WCAG: 3.3.1 Виявлення помилок.

Тест 9.3.3.1-A Чи ідентифіковано помилкові поля?

Що потрібно перевірити:

- Чи змінено мітку або доступне ім’я поля з помилкою так, щоб було зрозуміло, що це поле з помилкою (наприклад, додано згадку «помилка»), додатково є піктограма, додатково є атрибут `aria-labelledby`...)
- якщо візуальна інформація не має текстової альтернативи (напр.: піктограма без альтернативного тексту), Чи містить поле атрибут `aria-invalid='true'`

Процедура перевірки:

1. Знайдіть форми
2. Заповніть кожну знайдену форму - навмисно залиште одне або кілька полів незаповненними або заповненними невірно
3. Надішліть форму
4. Перегляньте результат надсилання форми

Типові порушення

Повідомлення про помилки не сприймаються користувачами

Повідомлення про помилки повинні бути зрозумілі всім користувачам, незалежно від їхнього обладнання.

Рішення: застосуйте одну з наведених нижче технік:

- повідомлення про помилку присутнє перед формою. Повідомлення містить перелік полів із помилками. Фокус зосереджено на повідомленні про помилку. Якір дозволяє користувачеві позиціонувати себе в полях з помилками;
-повідомлення про помилки додаються в мітки полів;
- повідомлення про помилки не інтегровані в мітку, але присутній механізм для програмного зв’язування полів і помилок : див. aria-describedby.

Тест 9.3.3.1-B Чи повідомлення про помилку чіткі?

Що потрібно перевірити:

Перевірте, чи:

- повідомлення про помилку показано візуально;
- і поле з помилкою точно ідентифіковане повідомленням про помилку;
- характер помилки зрозумілий (наприклад, поле номера телефону обов’язкове, неправильний формат адреси електронної пошти...).

Процедура перевірки:

1. Знайдіть форми
2. Заповніть кожну знайдену форму - навмисно залиште одне або кілька полів незаповненими або заповненими неправильно
3. Надішліть форму
4. Перегляньте сповіщення про помилку

Типові порушення

Відсутність повідомлень про помилки

Повідомлення про помилки відсутні.

Рішення: налаштувати систему перевірки форми.

Критерій 9.3.3.2 Маркування або інструкції

Відповідний критерій успішності WCAG: 3.3.2 Маркування або інструкції

Тест 9.3.3.2-A Чи має кожне поле введення у формі видиму мітку?

Що потрібно перевірити:

- видима мітка візуально присутня біля полів форми;
- або поле супроводжується текстом, який стає видимим при фокусуванні.

Процедура перевірки:

1. Перегляньте форми
2. Перевірте, чи кожне поле має видиму мітку

Типові порушення

Наявні поля без видимих міток

Усі елементи форми повинні мати видиму мітку.

Рішення: установити видиму відповідну мітку для кожного поля.

Тест 9.3.3.2-B Чи чітко повідомляється користувачеві очікуваний формат даних для полів введення, які вимагають певного формату даних?

Що потрібно перевірити:

Формат введення присутній візуально, а його положення дозволяє пов’язати його з відповідним полем.

Процедура перевірки:

1. Перегляньте форми
2. Знайдіть поля, що вимагають певного формату введення
3. Перевірте, чи чітко повідомляється про очікуваний формат введення

Типові порушення

Відсутня інформація про формат даних

Формат даних необхідний, щоб дозволити всім користувачам правильно вводити інформацію.

Рішення: вкажіть формат даних. Цей формат повинен бути програмно пов'язаний з полем.

Технічне рішення: застосуйте одне з наведених нижче рішень:

- інтегруйте формат даних в елемент мітки, приклад: <label for="idInput"> Дата ДД/ММ/РРРР </label>
- посилання на формат поля за допомогою атрибута aria-describedby, приклад: <input aria-describedby="idDesc" [...]> <p id="idDesc"> Формат введення: ДД/ММ/РРРР </ p>.

Критерій 9.3.3.3 Підказування в разі помилок

Відповідний критерій успішності WCAG: 3.3.3 Підказування в разі помилок.

Тест 9.3.3.3 Якщо виявлено помилку, чи отримує користувач пропозицію щодо її виправлення?

Що потрібно перевірити:

Переконайтеся, що повідомлення про помилки надають необхідну інформацію про виправлення помилок, наприклад, за допомогою додаткової довідки, що полегшує виправлення помилок введення, або за допомогою пропозицій з обмеженим списком значень.

Процедура перевірки:

1. Знайдіть форми
2. Заповніть кожну знайдену форму - навмисно залиште одне або кілька полів заповненними невірно
3. Надішліть форму
4. Перегляньте сповіщення про помилку

Типові порушення

Наявні нерелевантні повідомлення про помилки

Повідомлення про помилки нерелевантні.

Рішення: надати повідомлення про помилки, що стосуються поля та типу зробленої помилки.

Критерій 9.3.3.4 Недопущення помилок (юридичних, фінансових, під час уведення даних)

Відповідний критерій успішності WCAG: 3.3.4 Недопущення помилок (юридичних, фінансових, під час уведення даних).

Тест 9.3.3.4 Чи має користувач можливість контролювати свої дані в кожній формі, що вимагає надання чутливих або персональних даних?

Що потрібно перевірити:

Для форм, які:

- змінюють або видаляють специфічні для користувача дані,
- надсилають відповіді на тести користувача,
- спричиняють для користувача юридичні зобов’язання (підтвердження умов надання послуг) чи фінансові транзакції (онлайн-покупки).

Переконайтеся, що користувач може змінювати або скасовувати зміни до і після перевірки, якщо тільки перевірка не є явною (наприклад, за допомогою прапорця).

Процедура перевірки:

1. Перегляньте форми
2. Перевірте, чи може користувач додатково переглянути або підтвердити шляхом встановлення прапорця надсилання важливих даних (наприклад, юридичної чи фінансової інформації)

Типові порушення

Важливі дані надсилаються без можливості скасування чи перевірки

Користувачі повинні контролювати надсилання важливих даних (юридичні зобов'язання, фінансові операції, зміна або видалення важливих даних, відповіді на тест або іспит...)

Рішення: застосуйте одне з наведених нижче рішень: - дію можна скасувати - крок підтвердження, який дозволяє перевірку або модифікацію, присутній перед остаточною перевіркою.

Технічне рішення:

приклад: після надсилання форми у спливаючому вікні з'являється повідомлення про підтвердження. Повідомлення містить дані, введені користувачем, і дає можливість підтвердити або скасувати. Якщо користувач скасовує, він перенаправляється до форми, його записи все ще присутні в полях з можливістю їх зміни.

Критерій 9.4.1.1 Синтаксис

Відповідний критерій успішності WCAG: 4.1.1 Синтаксис

Тест 9.4.1.1 Чи правильний джерельний код?

Що потрібно перевірити:

Переконайтеся, що у HTML-коді:

- елементи мають повні початкові та кінцеві теги
- елементи вкладені у відповідності до їх специфікацій
- елементи не містять дубльованих атрибутів
- атрибути визначено належним чином (цитати відкриті та закриті)
- кожен атрибут `id` унікальний

Процедура перевірки:

1. Перевірте сторінку у валідаторі W3C
2. Переконайтеся, що не виявлено помилок в HTML-коді сторінки

Типові порушення

Неповний елемент

Початковий або кінцевий теги відсутні для одного чи кількох елементів.

Рішення: виправте верстку.

Помилка вкладення

Елементи не відповідають правилам вкладеності (відповідність HTML).

Рішення: забезпечте правильне вкладення елементів, яке відповідає специфікації HTML.

Повторювані атрибути

Наявність повторюваних атрибутів для одного й того самого елемента.

Рішення: видалити зайві атрибути.

Наявність повторюваних ідентифікаторів

Сторінка не повинна мати повторюваних ідентифікаторів (ID), за винятком випадків, коли вони не відображаються в цей момент.

Рішення: використовуйте унікальні значення атрибуту ID.

Критерій 9.4.1.2 Назва, роль, значення

Відповідний критерій успішності WCAG: 4.1.2 Назва, роль, значення.

Тест 9.4.1.2-A Чи має кожне поле форми доступне ім’я?

Що потрібно перевірити:

- Всі мітки належним чином пов’язані з їхніми полями, використовуючи одне з нижченаведеного:
  - атрибут ARIA `aria-labelledby` у полі
  - атрибут ARIA `aria-label` у полі
  - тег `label` з атрибутом `for`, який посилається на `id` поля
  - атрибут `title` в тегу поля `input`
- Усі наявні формати даних добре пов’язані з їхніми полями введення шляхом інтеграції:
  - безпосередньо в тег `label`
  - модифікуванням атрибута `aria-label` цього поля
  - додаванням ідентифікатора формату в атрибут `aria-labelledby` цього поля
  - модифікуванням доступного опису поля за допомогою атрибута `aria-describedby`

Процедура перевірки:

1. Знайдіть форми
2. Перегляньте код форм за допомогою Інспектору коду браузера

Типові порушення

Наявні поля, не пов'язані з їх мітками

Усі теги міток мають бути пов'язані з відповідним полем.

Рішення: тег label повинен мати атрибут for, який вказує на ідентифікатор відповідного введення

Технічне рішення:

приклади: - <label for="idInput">[...]</label> <input id="idInput" type="[...]">.

Наявні поля без міток

Усі елементи форми повинні мати доступні назви.

Рішення: застосуйте одне з наведених нижче рішень:

- додайте елемент "label", за потреби, програмно пов'язаному з полем;
- використовуйте aria-labelledby з ID, який вказує на відповідну інформацію, щоб можна було зрозуміти призначення поля;
- додайте атрибут aria-label;
- додайте атрибута title.

Технічне рішення:

приклади: - <label for="idInput">[...]</label> <input id="idInput" type="[...]"> - <h2 id="idHeading">[...]</h2> <input aria-labelledby="idHeading" type="[...]"> - <input aria-label="[...]" type="[...]"> - <input title="[...]" type="[...]">

Формат даних програмно не пов'язаний з полем

Формат даних не сприйматиметься допоміжною технологією (наприклад, програмою зчитування з екрана), якщо немає явного зв'язку з полем.

Рішення: вкажіть формат даних. Зробіть цю інформацію програмно пов'язаною з полем.

Технічне рішення: застосуйте одне з наведених нижче рішень:

- інтегруйте формат даних в елемент мітки, приклад: <label for="idInput"> Дата ДД/ММ/РРРР </label>;
- пов’яжіть формат із полем за допомогою атрибута aria-describedby, приклад: <input aria-describedby="idDesc" [...]> <p id="idDesc"> Формат введення: ДД.ММ.РРРР </ p>

Тест 9.4.1.2-B Чи кожен фрейм має відповідну назву?

Що потрібно перевірити:

Перевірте, що значення атрибута `title` описує вміст чи мету елемента `iframe` або `frame`.

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Знайдіть елементи `iframe`
3. Чи мають ці елементи атрибут title
4. Чи значення атрибуту title належно описує ці елементи

Типові порушення

Атрибут TITLE для фрейму відсутній

Усі фрейми повинні мати атрибут TITLE для опису їх ролі.

Рішення: додати атрибут TITLE до фреймів.

Технічне рішення: <iframe title="[...]">

Тест 9.4.1.2-C Чи всі компоненти користувацького інтерфейсу (вбудовані або власні елементи керування) сумісні з допоміжними технологіями?

Що потрібно перевірити:

Перевірте всі стандартні компоненти (наприклад, елементи форм), а також компоненти, розроблені з використанням JavaScript (наприклад, спадні меню):

- кожен власний компонент використовує відповідну роль ARIA (зверніться до шаблону дизайну компонента, щоб перевірити це);
- у компонентах, де користувач може змінювати значення або стан, ці властивості також можуть бути визначені за допомогою допоміжних технологій (наприклад: позначити прапорець або зняти позначку з нього);
- щоразу, коли стан змінюється, користувач отримує сповіщення через свою допоміжну технологію (приклад пройденого тесту: сповіщення читача екрана: «позначено» або «не позначено»)).

Процедура перевірки:

1. Перегляньте сторінку зі скрінрідером NVDA (за потреби увімкніть Переглядач мовлення)
2. Зверніть увагу, як скрінрідер озвучує назви, ролі і стан елементів

Типові порушення

Стан компонента не сприймається програмою зчитування з екрана

Стани позначено / не позначено, згорнуто / розгорнуто... не видно за допомогою програми зчитування з екрана.

Рішення: використовуйте нативні компоненти як пріоритет (приклад: використовуйте input checkbox для прапорців, їхній стан визначається нативно - інакше переконайтеся, що застосовано шаблони ARIA, щоб забезпечити правильну семантику та керування станами компонентів (порівняйте атрибути aria-expanded, aria-selected...).

Інтерактивний компонент не можна використовувати з програмою зчитування з екрана

Функції компонента не можна використовувати з програмою зчитування з екрана.

Рішення: використовуйте нативні компоненти як пріоритет (приклад: використовуйте input checkbox для прапорців, їхній стан визначається нативно; інакше переконайтеся, що застосовано шаблони ARIA, щоб забезпечити правильну семантику.

Критерій 9.4.1.3 Повідомлення про статус

Відповідний критерій успішності WCAG: 4.1.3 Повідомлення про статус.

Тест 9.4.1.3 Чи правильно показуються повідомлення про статус?

Що потрібно перевірити:

Для всіх статусних повідомлень (результати пошуку, сповіщення, діалогу в чат-боті, відвантаження файлу, реєстрація товару в кошику, перебіг завантаження сторінки (наступні 20 елементів)...):

- чи впроваджено механізм на основі ролей ARIA (`status`, `alert`, `alertdialog` ...) або на динамічних областях `aria-live`;
- чи показуються вони належним чином для програм зчитування з екрана.

Додатково:

Приклади:

- повідомлення, яке інформує про результат дії або стан програми: `role='status'`
- повідомлення про помилку: `role='alert'`
- повідомлення, яке показує перебіг: `role='log'`, `'progressbar'` або `'status'`

Більше інформації про повідомлення про статус.

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Перегляньте код елементів, які є контейнерами для статусних сповіщень
3. Рекомендовано також протестувати сповіщення за допомогою скрінрідера NVDA

Типові порушення

Програма зчитування з екрана не читає сповіщення

Відсутня роль ARIA (status, alert, alertdialog...) або динамічні живі регіони aria-live.

Рішення: застосуйте роль ARIA ("status", "alert", "alertdialog" тощо...) або атрибут "aria-live" до контейнеру сповіщення, щоб воно автоматично оголошувалося програмами зчитування з екрана.

Технічне рішення: приклади: - [...] - [...]

9.5 Критерії успіху WCAG 2.1 рівня AAA (не обов'язково)

Розділ 9.5 ДСТУ EN 301 549:2022 містить критерії успішності WCAG 2.1 рівня AAA, які є необов’язковими.

Ми надаємо декілька тестів для перевірки найкращих практик відповідно цих критеріїв. За наявності ресурсів ми рекомендуємо включити ці тести в аудит.

Тест 9.5-A Чи зрозуміле формулювання кожного посилання для відкриття/завантаження документа?

Що потрібно перевірити:

Користувач повинен мати інформацію, якщо посилання використовується для відкриття або завантаження документа (pdf, word, відео, аудіо...)

Кожне посилання, що дозволяє завантажити файл, має супроводжуватися інформацією, яка його стосується.

Чи мітка посилання містить:

- ім’я/заголовок документа;
- тип документа: pdf, text, mp3 тощо;
- за потреби — мову документа;
- розмір документа.

Процедура перевірки:

1. Огляньте сторінку
2. Знайдіть посилання на завантаження файлів

Тест 9.5-B Чи отримує користувач сповіщення про відкриття нового вікна?

Що потрібно перевірити:

Чи вказується користувачам про відкриття нового вікна, оберіть одне з цих рішень:

- текст посилання включає вказівку "нове вікно";
- наявність візуальної підказки (заголовок, піктограма в заголовку...) і вказівки "нове вікно" в доступному імені.

Додатково:

Намагайтеся уникати використання атрибута `title` у посиланні, включаючи вказівку про "нове вікно", через його слабку підтримку допоміжними технологіями.

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Перегляньте посилання

Тест 9.5-C Чи послідовна загальна семантична структура?

Що потрібно перевірити:

- чи кожна область сторінки має відповідну семантику принаймні за допомогою структурних тегів HTML5 `header`, `main`, `footer` (або їх еквівалент у вигляді ролей ARIA: `role=banner`, `role=main`, `role=complementary`);
- чи основний вміст обрамлений тегом main;
- чи вміст сторінки включений принаймні в один структурний тег.

Процедура перевірки:

1. Запустіть інспектор коду браузера
2. Перегляньте код сторінки

Тест 9.5-D Чи є посилання для пропуску повторюваного вмісту?

Що потрібно перевірити:

Перевірте наявність посилань для пропуску (вгорі сторінки), якщо це необхідно.

Додатково:

Основні причини встановлення посилань для пропуску:

- сторінка довга;
- навігація містить багато посилань;
- вміст містить багато посилань (кілька навігаційних меню, нижні колонтитули, які виконують роль мапи сайту...);
- сторінка розділена на багато окремих частин (портал, дашборд...).

Процедура перевірки:

1. Відкрийте сторінку і ще до завантаження сторінки відкладіть мишку
2. Натисніть клавішу tab
3. Зверніть увагу, чи ви сфокусувалися на посиланні 'Перейти до основного вмісту' або з подібною назвою (посилання зазвичай стає видимим тільки після отримання фокуса)
4. Якщо таких посилань немає - закінчить тест
5. Якщо посилання є - натисніть enter і Чи перемістився фокус клавіатури на початок основного контенту чи в іншу цільову область сторінки

Тест 9.5-E Чи доступна інформація про місцезнаходження користувача в межах набору сторінок?

Що потрібно перевірити:

Переконайтеся, що поточна позиція користувача на сайті показується візуально та програмно:

- присутня система (наприклад, ланцюжків навігації...);
- присутній візуальний вказівник (достатньо контрастний, який не базується лише на кольорі), що супроводжується використанням атрибута `aria-current`

Процедура перевірки:

1. Перегляньте сторінку
2. Переконайтеся, що надається інформація про поточну сторінку перебування користувача

Тест 9.5-F Чи мають зони, доступні для натискань, достатній розмір?

Що потрібно перевірити:

Користувач має мати можливість легко натиснути на інтерактивний елемент.

Перевірте, що зони натискання таких елементів перевищують 44px на 44px.

Процедура перевірки:

1. Додайте на панель закладок Букмарклет для визначення розміру активної ділянки
2. Запустіть букмарклет та перегляньте сторінку

Критерій 11.7 Налаштування користувача

Тест 11.7 Чи підлаштовується вебсайт під налаштування користувача на рівні платформи?

Що потрібно перевірити:

Перевірте, чи підтримує вебсайт поточні користувацькі налаштуваня платформи, такі як одиниці вимірювання, кольорові схеми, контрастність, тип та розмір шрифту, індикатори фокусу. Вебсайт повинен адаптовуватися до цих налаштувань операційної системи чи браузера без додаткових втручань з боку користувача на вебсайті.

Процедура перевірки:

1. Змініть користувацькі налаштування платформи (наприклад, збільшіть розмір шрифту або змініть колірну схему через налаштування операційної системи)
2. Перейдіть на сайт і оцініть, чи адаптувався інтерфейс до цих змін

Критерій 12.1.1 Функції доступності та сумісності

Тест 12.1.1 Чи надається документація про продукт, яка містить перелік і пояснення щодо застосування функцій доступності та сумісності вебсайту?

Що потрібно перевірити:

Якщо вебсайт надає документацію, яка описує функції вебсайту, тоді в цій документації має бути перераховано наявні функції доступності та пояснено їх використання, якщо вони були реалізовані як частина самого вебсайту. До них належать, наприклад, функції читання, функції налаштування індивідуальних колірних схем або клавіші швидких дій. Документація також повинна включати інформацію про обмеження сумісності вебсайту із допоміжними технологіями.

Примітка. Цей критерій не вимагає наявності документації чи наявності функцій доступності.

Процедура перевірки:

1. Знайдіть на сайті технічну документацію, що описує функції вебсайту. Якщо така документація відсутня - критерій не застосовується
2. Якщо на вебсайті є документація про цей вебсайт , перевірте, чи містить вона перелік і пояснення щодо застосування функцій доступності та сумісності. Якщо така інформація відсутня - вебсайт не відповідає цьому критерію

Критерій 12.1.2 Доступність документації

Тест 12.1.2 Якщо на сайті надається документація про продукт в електронному форматі, чи відповідає вона вимогам доступності?

Що потрібно перевірити:

Якщо вебсайт містить документацію продукту, вона має надаватися в доступному форматі, тобто відповідати всім критеріям 9.x.

Документація продукту – це технічна документація, що описує функції вебсайту, такі як клавіші швидких дій або інструкції з використання інструментів. Такі розділи, як "Допомога" або "Поширені запитання", не вважаються документацією продукту.

Процедура перевірки:

1. Знайдіть на сайті технічну документацію, що описує функції вебсайту. Якщо така документація відсутня - критерій не застосовується
2. Якщо на вебсайті є документація про продукт, перевірте, чи відповідає ця документація вимогам доступності критеріїв 9.x (примітка: якщо ця сторінка або документ є частиною тестового зразка, повторне тестування не потрібне)

Критерій 12.2.2 Інформація про функції доступності та сумісності

Тест 12.2.2 Якщо на вебсайті є служба підтримки користувачів, чи надає вона інформацію про функції доступності та сумісності вебсайту?

Що потрібно перевірити:

Якщо пропонується технічна підтримка користувачів (наприклад, рза телефоном, електронною поштою чи у чаті), то фахівці служби підтримки повинні надавати інформацію про функції доступності вебсайту та сумісність із допоміжними технологіями. Інформація про це має бути такою ж повною, як і в технічній документації вебсайту (див. критерій 12.1.1).

Процедура перевірки:

1. Перевірте, чи є на вебсайті технічна документація про функції вебсайту, чи має ця документація інформацію про функції доступності та сумісності вебсайту з допоміжними технологіями, а також служба підтримки користувачів. Якщо чогось з цього переліку немає - цей критерій не застосовується
2. Зв’яжіться зі службою технічної підтримки та поставте довільні запитання щодо спеціальних можливостей, згаданих у документації, або сумісності вебсайту із допоміжними технологіями
3. Перевірте, чи може технічна підтримка надати додаткову інформацію та допомогу в усній чи письмовій формі?

Критерій 12.2.3 Ефективна комунікація

Тест 12.2.3 Якщо на вебсайті є служба підтримки користувачів, чи задовольняє вона комунікаційні потреби користувачів з інвалідністю?

Що потрібно перевірити:

Якщо на вебсайті пропонується технічна підтримка користувачів (наприклад, по телефону, електронною поштою або в чаті), вона повинна враховувати комунікаційні потреби людей з інвалідністю та пропонувати ефективні та доступні канали зв'язку.

Процедура перевірки:

1. Перевірте, чи є на вебсайті служба підтримки користувачів. Якщо немає - цей критерій не застосовується
2. Якщо вебсайт пропонує підтримку користувачів, переконайтеся, що комунікація можлива через принаймні два різні канали зв'язку (наприклад, телефоном та електронною поштою)

Критерій 12.2.4 Доступність документації

Тест 12.2.4 Якщо служби підтримки користувачів ІКТ надають документацію в електронному форматі, чи відповідає ця інформація вимогам доступності?

Що потрібно перевірити:

Якщо технічна підтримка надає документацію, вона повинна надаватися в доступному форматі (документ повинен відповідати застосовним до нього критеріям доступності).

Процедура перевірки:

1. Перевірте, чи надає служба підтримки користувачів документацію в електронному вигляді. Якщо ні - цей критерій не застосовується
2. Якщо служба підтримки користувачів надає документацію в електронному форматі - перевірте, чи ця документація відповідає вимогам критеріїв 9.x